Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Goethe, Johann Wolfgang von.; oversat af Oehlenschläger.
Titel | Title:	Goethe's Herman og Dorothea
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. Steens Forlag, 1841
Fysiske størrelse | Physical extent:	195 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

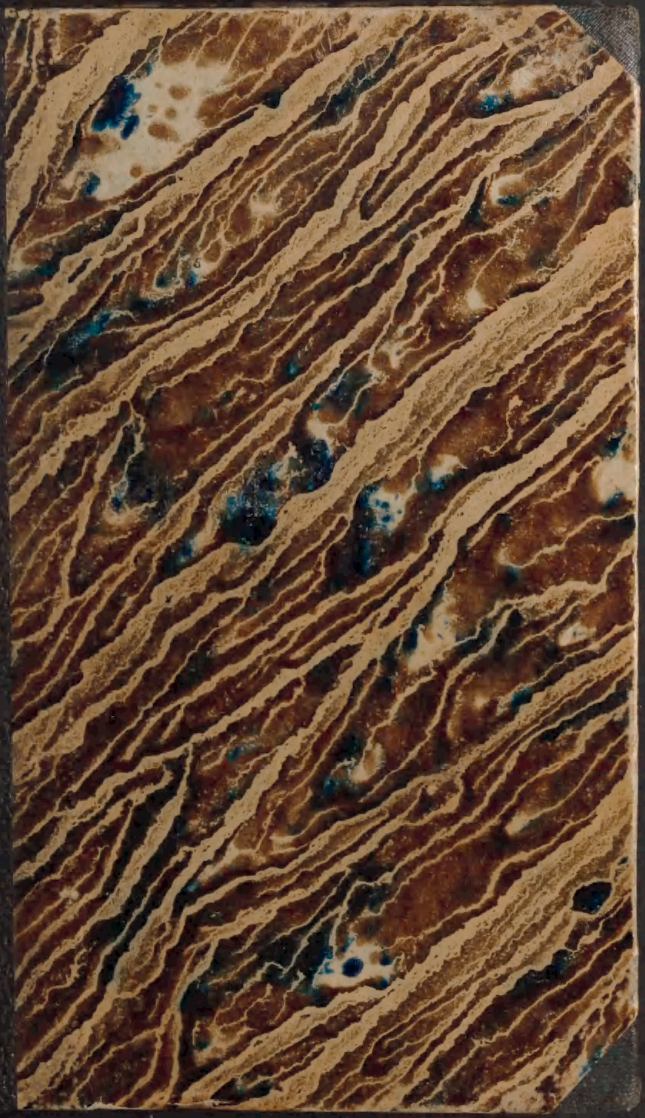

54.-211.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 04157 2

+ Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Goethe's

Herman og Dorothea.

Oversat

af

Oehlenschläger.

Kjøbenhavn.

Bog- og Papirhandler C. Steens Forlag.

Trykt i det B. Schlesinger'ske Bogtrykkeri

ved N. H. Stenderup.

1841.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Kalliope. — Skiæbne og Deeltagelse ... S. 3.
Terpsichore. — Herman ..... „ 23.
Thalia. — Borgerne ..... „ 49.
Euterpe. — Moder og Søn ..... „ 60.
Polyhymnia. — Verdensborgerne ..... „ 84.
Klio. — Tidsalderen ..... „ 107.
Erato. — Dorothea ..... „ 137.
Melpomene. — Herman og Dorothea ... „ 156.
Urania. — Udsigterne ..... „ 166.

Herman og Dorothea.

Kalliope.

Skiæbne og Deeltagelse.

Aldrig Torvet og Gaderne saae tilforn jeg saa tomme;
Som om Staden var øde, som Folkemængden var uddøet.
Knap halvhundrede Mennesker end her bleve tilbage.
Hvad Nysgierrighed dog formaaer! Nu render og iler
Hver, for at see det usalige Tog, de flygtende Stakler.
Did til Veien, ad hvilken de drog, forvist er en halv Miil,

Dog man løber afsted i Middagsheden, i Støvet.
Ikke jeg flytted en Fod, for at see de gode, fordrevne
Menneskers Jammer og Nød, som med den Smule, de redded',
Maatte forlade det deilige Land paa modsatte Rhinbred,
For, giennem vor lyksalige Krog, de frugtbare Dales
Grønne Krumninger, brat uden Ro landflygtigt at vandre.
Viseligt, Hustru, handlet Du har, da hurtig vor Søn Du
Sendte med gammelt Linned, med Mad og Drikke; hvormed han
Armod qvæger og Trang. Thi gavmild være den Rige!
Hvad han dog kiører, den Dreng, og styrer de vælige Hingster!
Vognen tager sig ret godt ud, den ny; og der rummes

Mageligt Fire deri, foruden Kudsken paa Bukken.
Ene kiørte han dennegang dog; snelt gik det om Hiørnet! —
Saadan taled ved Husets Port, hvor han sad med sin Qvinde,
Veltilfreds den venlige Vært til den gyldene Løve.
Og ham svared derpaa den fornuftige, snilde Værtinde:
Fader! ei gierne jeg skiænker just bort det afslidte Linned;
Thi det kan bruges til Meget, og ikke man faaer det for Penge,
Naar man har det behov; men idag dog gierne jeg gav det;
Ja mangt bedre Stykke, som Pudevaar og som Skiorter;
Thi om Gubber og Børn man fortalte, som reise fast nøgne.
Kan Du tilgive mig det? Dit Skab har ogsaa jeg plyndret,

Og Slaaprokken, den brogede, smykt med indiske Blomster,
Af det bedste Kattun, med Flanel, det fineste, foret, —
Bort jeg den gav; den er gammel og tynd og reent ud af Moden.
Men den fortræslige Giæstvært loe og svared sin Hustru:
Nødig undværer jeg dog den Kattuns, den gammeldags, Slaaprok;
Ægtostindisk var Toiet, jeg faaer det aldrig saa godt meer.
Rigtignok bar jeg den ei. Nu skal en Ægtemand spanke
Strunk i Frak, og vise sig kun i Kiole paa Moden,
Altid bestøvlet; fordømt og forviist er Tøfler og Hue.
See! giensvared ham Konen, alt Nogle komme tilbage,
Som har Vandringen seet; alt Flokken er draget forbi nu.

Hvor dem Støvet Skoene dækker, dem Ansigtet gløder;
Hver Tørklædet i Haanden har og visker sig Panden.
Ikke jeg løb i saa hedt et Solskin did, for at skue
Slig Comedie; heller jeg nøies med en Fortælling.
Hende svared derpaa den gode Gubbe med Iver:
Sligt et Veir har sielden vi havt til saadan en Kornhøst;
Hiem snart age vi Sæden saa let, som Høet vi bierged
Ganske tørt; thi Luften er klar og Himmelen skyfri,
Mens fra Østen vifter en Vind forfriskende Kiøling.
Det er et stadigt Veir, og Kornet rigeligt modnet;
Alt Høstkarlene skal imorgen meie vor Grøde.

Som han taled, da flokked sig meer de kommende Skarer;
Qvinder og Mænd over Torvet begav sig atter til Hiemmet.
Ogsaa tilbage kiørende kom da med sine Døttre
Rask hist henne paa Torvet den høist formuende Gienbo,
Til nybyggede Gaard, i Byen den rigeste Kiøbmand,
Stolt i sin aabne Vogn (han havde kiøbt den i Landau).
Folkerig og driftig var Staden, det vrimled paa Gaden;
Mangt et Hverv der dreves, i Gang vare mange Fabriker.
Og der sad det fortrolige Par ved Porten af Huset,
Saae paa den forbistimlende Flok med mangen Bemærkning.
Endelig høiere talt, begyndte den ærlige Hustru:

See der kommer vor Præst! der kommer ogsaa vor Nabo
Apothekeren med. De skal os alting fortælle,
Hvad derude de saae; som vist et bedrøveligt Syn var.
Venligt nærmed nu Begge sig did og hilste de Gamle,
Satte sig paa Træbænken hos dem, strax udenfor Porten,
Rysted af Fødderne Støv og vifted med Klædet sig Panden.
Nu begyndte, — da først var hilst med giensidigt Venskab —
Apothekeren høit, og fortrydelig næsten han yttred:
Saadan er Menneskens Børn! og den Ene saa god som den Anden.
Staaer og gaber paa Næstens Nød og morer sig ved det.
Er der en drøvelig Ildebrand, — strax stimle de didhen;

Ligerviis naar en Synder, den arme Diæ-
vel, skal rettes!
Ud spadsere de nu, for at see de stakkels
Fordrevnes
Nød; og tænker ei paa, at dem selv en lig-
nende Skiæbne
Kunde træffe, ja træffer maaskee med truende
Fremtid.
Arvesynd! men dog en utilgivelig Let-
sind.
Og den ædle forstandige Præst giensva-
red og sagde;
Han som var Byens Pryd, en Mand, skiøndt
Yngling af Alder;
Livets og Tilhørernes Tarv han viseligt
kiendte;
Af de hellige Skrifters Værd var hans
Hierte begeistret,
Hvori Menneskets Daad og Natur saa klar-
lig erkiendes;
Ogsaa fortrolig han var med de bedste verds-
lige Bøger.

Denne svared: Ei dadle jeg kan de Menneskets Drifter,
Hvormed uskadeligt Moder Natur, os den Gode, begaved;
Thi hvad Forstand og Fornuft ei altid formaae, det formaaer tit
Sligt et lykkeligt Hang, som uimodstaaeligt leder.
Lokked Nysgierrighed Mennesket ei med utvingelig Attraa,
Mon han da vel erfoer, hvor skiønt de verdslige Kræfter
Sig til hverandre forholde? Thi først det Ny han forlanger,
Derpaa det Nyttige stunder han til med utrættelig Stræben,
Endelig vil han det Gode, som giør ham ædel og agtbar.
Letsind er en Staldbroder kiæk i lystelig Ungdom;
Faren skiuler den først, og rammer et smerteligt Vanheld,

Lægende visker den Sporet ud, og Smerten
er glemt snart.
Vistnok prise man maa den Mand, som i Modenheds Alder
Vinder besindig Forstand, for altfor ilende Letsind,
Som i Lykken og Nød sig viser kraftig og daadfuld;
Thi han virker det Herlige frem, han Skaden erstatter.
Venligt begyndte derpaa den utaalmodige Hustru:
Siig os nu hvad I har seet! thi det vilde gierne jeg vide.
Neppe, svared med Eftertryk Apothekeren hertil,
Bliver saasnart jeg munter igien, paa al denne Rædsel.
Hvo kan beskrive den vel, den høistmangfoldige Kummer?
Langtfra saae vi alt Skyer af Støv, mens paa Fælleden end vi

Kiorte. Fra Bakke til Bakke gik Toget langt i det Fierne
Uoverskueligt hen, kun Lidet kunde man øine.
Men da vi kom til den Vei, som strækker sig tvers giennem Dalen,
Var der en Trængsel og Tummel af gaaende Folk og af Vogne.
Mange Fattige saae vi desværre, som iled afsted der,
Og vi erfoer af Enkeltes Mund, hvor Flugten var bitter,
Men dog Følelsen sød af et Liv fra Farerne reddet.
Sørgeligt var det at see, hvordan mangfoldige Boskab,
Som i det velforsynede Huus i Krogen sig skiuler,
Alt paa sit passende Sted af Eieren sat, for at bruges
Af ham til rette Tid, naar det var gavnligt og nyttigt;

Men her fandtes det, Hulter til Bulter, paa
Karrer og Vogne,
Kastet Eet paa det Andet, i Skynding og
største Forvirring.
Ovenpaa Skabet laa der en Sie, samt ul-
dene Tæpper,
I Deigtruget en Dyne, mens Lintøi dækkede
Speile.
Faren berøver — det veed man af egen Er-
faring, det saae vi
Sidst ved Branden, — Mennesket let al
Sands og Fornuftbrug.
Smaating redder man ivrigt og lader det
Kostbare brænde.
Ligesaa her bevared de med urimelig
Omhu
Skramleriet, hvormed var belæsset Oxer og
Heste:
Gamle Lægter og Tønder, et Dueslag og et
Fadbur.
Qvinder og Smaabørn pusted med Bylter,
Bøtter og Kurve,

Hvori pakket der var kun Tant af ringe Betydning.
Mennesket slipper saa nødig det Sidste han har af sin Velfærd.
Saadan drog paa støvende Vei den myldrende Sværm frem,
Uden Orden, forstyrret. Den Ene, med trættere Heste,
Fordred en mere langsom Fart; den Anden vil ile.
Da der hørtes et Skrig af forskubbede Børn og af Qvindfolk;
Qvæget brøled, og høit til Brølet Hundene gisede,
Og i Angesten hyled de gamle Folk; og de Syge,
Svingled i høit opstablede Vogn, bag Puder og Dyner.
Men af det snevre Hiulspor trængt, ved Rand af en Huulvei,
Svigted det knagende Hiul og Læsset styrted i Grøften

Væltet; og alle de Kiørende blev henkastet
paa Marken,
Med forfærdeligt Skrig; dog kom der Ingen
tilskade.
Senere nedfaldt Kasser og Baller nærmere
Vognen.
Vist nok, hvo dem i Faldet saae, formodede
sikkert,
Reent at see dem forknust imellem Kister og
Skrine.
Sønderbrudt dog Vognen kun laa; men
hielpeløs Hver var.
Thi affted de Andre sig skyndte, drevet af
Strømmen;
Hver havde nok at bestille med egne forfaldene
Sager.
Og vi begav os derhen og fandt de Al-
drende, Svage,
Som alt sengeliggende hiemme knap fristede
Livet,
Ganske forstødte paa Jorden henslængt, med
Stønnen og Jamren,

Stærkt af Solen forbrændt, halvqvalt af bølgende Støvsky.
Da udbrød af Medlidenhed rørt den ærlige Giæstvært:
Maatte dog Herman træffe dem end, med Mad og med Klæder!
Nødig selv jeg det saae; mig smerter Jammerens Aasyn.
Rørt alt, saasnart vi fik kun et Nys om den uhyre Modgang,
Sendte vi hurtigt en Skiærv af hvad undvære vi kunde.
Enkelte qvæges jo dog derved; det letted vort Hierte. —
Men lad os ei fornye sligt ynkeligt rørende Billed.
Angsten stiæler sig alt for let i Menneskets Hierte,
Sorgerne med; dem hader jeg meer end virkeligt Vanheld.
Træder nu i Bagværelset ind, paa den kiølige Svale!

Solen brænder os aldrig der, ei trænger sig Heden
Giennem den mægtige Muur. Mørlille bringer et Glas os,
Ægteste Tre og fiirs, — den skal os Griller forjage.
Og de ginge derind og husvaledes Alle paa Svalen.
Huuslig bragte Vertinden Viin, den herlige, klare,
Fyldt i den slebne Flaske, paa Bakken af Tin indbaaret,
Og med de grønne Glas, hvoraf Rhinskvinen bør nydes.
Saadan siddende krandsed de Tre det bonede, runde
Brunligtglindsende Bord, der stod paa mægtige Fødder.
Lysteligt klang tilsammen da Glassene, Værtens og Præstens;
Men betænkelig holdt sit Glas tilbage den Tredie.

Værten med venligt Ord til en Skaal op-
fordred ham saaskiæls:
Munter, Herr Nabo! Drik dog engang!
Os redded fra Vanheld
Lang Tid Gud; jeg haaber, han vil fremde-
les bevare.
Thi hvo nægter det vel, at siden Branden,
hvormed vi
Straffedes haardt, han ellers har uophørlig
os glædet,
Og bestandig beskyttet; som Mennesket hytter
med Omhu
Varsom sin Diesteen, ham vigtigst af alle
hans Lemmer.
Skulde fremdeles os Gud ei da beskytte
med Bistand?
Først naar Faren er nær, begriber man ret
hvad han mægter.
Denne blomstrende Stad, som ved flittige
Borgere snelt han
Frem af Asken giendrog og siden saa rigeligt
signed, —

Skulde han atter forstyrre den reent, og Arbeidet spilde?
Freidig svared hertil den værdige Præst og med Mildhed:
Holder ved Troen fast og ved Tanken, Ven, som I tolked;
Thi den giør fornuftig og stærk i Lykken; i Vanheld
Skiænker den salige Trøst og herligst Haabet opliver.
Da blev Værten ved med mandige Tanker og kloge:
Undrende tit gienhilste jeg fro den skyllende Rhinstrøm,
Naar fra mit Ærind tilbage jeg kom og mig atter den nærmed;
Altid fandt jeg den stor, den oplæftet Tanken og Siælen;
Men ei faldt det mig ind, at saasnart dens yndige Bredder
Vorded os til en Vold, et Virke mod fiendtlige Franker,

Saa som dens Elveseng en velomskandsende
Borggrav.
See! saa beskytter Naturen, beskytter de stri-
dende Landsmænd,
Saa beskytter os Gud. Hvo vilde da daar-
ligt forsage?
Alt ere Kæmperne trætte; det tyder altsam-
men paa Freden.
Maatte dog ogsaa, naar Freden, den længst-
forønskede feires
Her i vor Kirke, ved Klokkeklang, naar Or-
gelet toner,
Naar Trompeten skralder og følger det høie
Te Deum; —
Maatte dog ogsaa min Søn paa denne Dag,
min Herr Pastor,
Træde frem med sin kaarede Brud og knæle
for Eder!
Maatte den herlige Fest, i alle Landene
feiret,
Vorde min Huusligheds Glædesfest og Frem-
tidens Haab mig!

Men ugjerne jeg seer den Svend, som altid
saa driftig
Færdes i Huset her, blandt Fremmede lang-
som, undseelig.
Aldrig Lyst han har til at omgaaes Andre;
min Herman
Undgaaer frygtsom og bly selv unge Pigers
Bekiendtskab,
Og den lystige Dands, som Ungdommen
ellers dog ynder.
Saa han taled og lytted. Da monne
Gangerne trampe
Hisset ude, den rullende Vogn man hørte sig
nærme,
Rask ad Porten tordned den ind med Raslen
og Ilen.

Terpsichore.

Herman.

Da granvoren den herlige Søn i Værelset indtreen,
Kom ham Præstens Blik med skarp Betragtning imøde;
Hin beskued hans Skikkelse grant og hans øvrige Væsen,
Med dette Forskerøie, som løser Minernes Gaade;
Smiled derved og talde til ham i fortrolige Tone:
Fast som et omskabt Menneske, Ven, idag jeg gienseer dig!

Aldrig funkled tilforn dit Blik saa levende
muntert,
Lystig Du er og tilfreds; man mærker, Du
har dine Gaver
Mellem de Fattige vel fordeelt Velsignelsen
hiembragt.
Hurtig svared ham Sønnen derpaa be-
skeden med Alvor:
Om jeg handlede ret — jeg veed det ei —
men mit Hierte
Bød mig at giøre det saa, som nu jeg
Eder fortæller:
Moder! Du søgte saalænge de gamle Styk-
ker og valgte
Hvad dig syntes, til seent jeg min Bylt fik
pakket og bundet.
Ogsaa Vinen og Ollet blev bragt paa Vog-
nen forsigtigt.
Da nu paa Landeveien fra Byen jeg endelig
udkom,
Stimled med Qvinder og Børn mig Bor-
gerflokken imøde;

Thi alt Skaren af hine Fordrevne var længe
forsvunden.
Da jeg paa Hestene jog, for at naae som
snarest den Landsby,
Hvor man havde mig sagt, at de søgte for
Natten et Herberg.
Men som jeg skyndte mig rask afsted paa
forbedrede Steenbro,
Bliver en Vogn jeg vaer, stærkt bygt, af
dygtige Bræder,
Dragen af Øxne to, de stærkeste bedste fra
Marsken.
Men med hurtige Skridt ved Siden gik der
en Pige,
Stanged med langen Stav, naar Kæmpe-
dyrene dvæled;
Snart hun dem drev, og snart dem standsed,
og styred forsigtigt.
Neppe mig Pigen blev vaer, før hun sindigt
nærmed sig Vognen,
Talende til mig: Ikke saa kummerlig altid
vor Tilstand

Var, som paa Landeveien idag desværre man
seer den.
Ikke jeg vant er til om en Skiærv at betle; som ofte
Blot den Fremmede gier, for at slippe den Fattiges Paahæng;
Men jeg drives dertil af Nød. Her ligger i Halmen
Usselt en Barselqvinde, den rige Herremands Hustru;
Hende redded med Nød og Neppe jeg Orer og Vognen.
Langsomt følge vi kun, og lidet gavner min Nødhielp.
Nøgent et nyfødt Noer hun ængstlig trykker til Brystet,
Og med Lidet kunne blot vores Bekiendtere hielpe;
Dersom i nærmeste By, hvor inat vi at hvile beslutted,
Ogsaa de træffes endnu; jeg frygter, vi see dem ei tiere.

Dersom i Nabolauget I boer, og hvis I maaskee lidt
Linned undvære kan, saa forund Nødlidenhed Gaven!
Saa hun taled; men op fra Halmen titted den blege
Barselqvinde, med Blikket paa mig. Jeg svared og sagde:
Gode Mennesker varsler en Himmelens Skytsaand stundum,
At de føle den Nød, som trykker der' trængende Næste;
Saadan aned min Moder idag den ukiendte Jammer,
Og medgav mig en Bylt, for at skaffe de Smægtende Lindring.
Derpaa løste jeg Knuden, og fremtog, Fader, din Slaaprok,
Gav hende den, og hun fik det bløde, det afslidte Linned,
Takked derfor med Fryd og raabte: Lykkelig Velstand

Troer Mirakler ei meer; thi kun Elendighed kiender
Herrens Finger, som Ædle til gode Gierninger leder.
Gud velsigne Jer selv, som ved Jer han os har velsignet. —
Med stor Glæde betragtede nu det forskiellige Linned
Barselqvinden; det bløde Flanel især hun befamled. —
Lader os ile til nærmeste Landsby, Jomfruen vedblev,
Der opholde sig Folk fra vor Egn og tilbringe Natten;
Der skal jeg nok besørge Jer Barnetøiet og Alting. —
Og hun hilste mig venligt og takked gientagne Gange;
Ørerne drev hun, Vognen gik. Jeg dvæled paa Stedet,
Holdt med Hestene stil; thi ubestemt var min Villie:

Skulde jeg med det ilende Spand henrulle
til Byen,
Uddele Maden selv i Sværmen? eller paa
Stedet
Give Pigen det Alt, for at hun fordelte det
skiønsomt?
Og mit Hierte blev snart bestemt i sit Valg,
og jeg iled
Rask, indhentende Møen igien, og sagde til
hende:
Gode Jomfru! Linned ei blot min Moder
mig medgav
Her paa Vognen, for atter at klæde de plynd-
rede Nøgne;
Ogsaa med alskens Mad og Drikke blev jeg
forsynet.
Rigeligt har jeg deraf, forvaret vel i mit
Vognskrin.
Men nu er jeg tilsinds at lægge de samtlige
Gaver
Dig i din Haand; fornuftigst saa fuldføres
mit Ærind.

Du fordeler det bedst; mig kunde blot Tilfældet lede.
Da giensvarede Pigen: Jeg nok skal giøre mit Bedste,
Vist samvittighedsfuld de værdigste Trængende qvæge.
Saa hun taled, men jeg Vognskrinet hurtig fik aabnet,
Bragte Skinkerne frem, de tunge, Brødet jeg bragte,
Flasker med Viin og med Øl, — jeg rakte saameget, jeg kunde;
Gierne havde jeg rakt hende meer — men Skrinet var tomt alt.
Sagerne ved den Lidendes Fod hun giemte; saa drog hun
Videre frem. Paa min Vogn jeg skyndte mig atter til Staden.
Som ung Herman færdig nu var, tog snaksomme Nabo
Flux til Orde: Hvor lykkelig dog er den Mand, som i al slig

Flugt og Forvirring rolig kan blive siddende
hiemme,
Og som ei ængstes ved Arnen hver Dag af
Børn og af Hustru.
Lykkelig veed jeg mig nu; før Meget jeg vilde
vist ikke
Fader være, bekymret før Rollinger og for
en Kone.
Oftere tænkte jeg alt paa Flugt, og de vig-
tigste Sager
Sammenpakkede laae: de gamle Medailler,
Kiæden
Efter min salig Moder; thi jeg har ikke
bortsolgt den.
Rigtignok meget tilbage blev, som taaler
ei Flytning.
Selv de Værter og Urter, som jeg utrætte-
ligt samled,
Skilles jeg nødig ved, skiøndt kun Værdien
er ringe.
Men hvis tilbage Provisoren bli'er, saa gaaer
jeg med Tillid.

Har jeg reddet min Krop og mit Liggendefæ,
saa blev alting
Reddet. En Peberſvend heel let ſig ſkynder
paa Flugten.
Nabo! ſvared med Eftertryk ham atter
ung Herman:
Anderledes jeg tænker end I, og dadler Jer
Tale.
Kan Den kaldes en værdig Mand, der i
Held eller Vanheld
Blot kun tænker paa ſig og med Næſten Skiæb-
nen ei deler?
Heller, i Sandhed, nu end før jeg feired mit
Bryllup.
Mangen fortræffelig Mø behøver beſkyttende
Brudgom,
Mangen Mand den trøſtende Viv, naar Ulyk-
ken rammer.
Smilende ſvared hans Fader hertil: Slig
Tanke mig huer!
Saa fornuftigt et Ord ei længe jeg hørte
dig tale.

Men i Talen ham faldt den gode Moder
som snarest:
Søn! min Tro, Du har Ret; vi Gamle
gav dig Exempel;
Vor Forlovelse traf ei ind i Glædernes
Dage;
Tvertimod, os Sørgernes Stund har knyttet
tilsammen.
Nu paa Mandag, — vist jeg det veed, —
just Morgenen efter
Hin afskylige Brand, som ødelagde vor Kiøb-
stæd,
En Snees Aar er det siden, det som idag
var en Søndag,
Veiret var hedt og tørt, Vandmangel rundt-
om i Byen;
Alle Folk i der' Søndagsstads gik ud at
spadsere,
Spredtes i Nabobyerne trindt, i Kroer og i
Møller.
Først i Stadens fierneste Kant det brændte;
men Ilden

Løb giennem Gaderne snelt og selv sig avled
en Trækvind.
See! da blussede Laderne snart med den her-
lige Kornskat,
Gaderne brændte til Torvet og Nabohuset;
min Faders
Ogsaa blev af Flammen fortørt, som alle de
andre.
Lidet vi reddede kun. Jeg sad hin sorgfulde
Midnat
Udenfor Staden paa Marken og vogtede Ki-
ster og Senge.
Søvnen dog overfaldt mig tilsidst; og da
mig nu Morgnens
Kiølighed vakte som kommer med Dug før
Solen oprinder,
Saae jeg Røgen og Gløden, den aabne Muur
med sin Skorsteen.
Da var mit Hierte beklemt; men Morgen-
solen gik herlig
Atter op, og indgiød mig freidigt Modet
Siælen.

Hurtigt jeg reiste mig da, fik Lyst til Stedet at giensee,
Hvor vor Gaard havde staaet, om vel Fiærkræet var reddet?
Hvilket især var mit Hierte kiært; jeg halvt var et Barn end.
Som jeg nu steg over Husets Gruus og Gaardens, der endnu
Røg, da kom fra den modsatte Vei Du, søgte fra din Kant.
Dig var en Hest i Stalden forkommet; de gloende Biælker
Laae bedækte med Gruus, og intet saae man af Dyret.
Overfor hinanden vi stod i de sorgfulde Tanker;
Thi den Væg var falden, som ellers Gaardene skilte.
Men da greb Du min Haand og spurgte: Lise! hvordan dog
Kommer du her? Vogt dig! thi du forbrænder dig Saalen.

Gruset er hedt; jeg mærker det, giennem de tykkere Støvler.
Og du løfted mig op, og bar mig hen i din egen
Gaard; der stod med sin Hvælving heel end Porten af Huset,
Just som den staaer der endnu; af Alt var ene den reddet.
Og Du satte mig ned og mig kyssed; jeg vendte mig fra dig.
Da de venlige Ord, de betydningsfulde, du taled:
Huset ligger i Gruus! Bliv her og hielp mig at bygge
Snart et nyt! Jeg hielper din Fader ogsaa med sit Huus.
Men jeg forstod dig ei, før Du hos min Fader og Moder
Beiled, og snart fuldbragt var da det herlige Bryllup.
Endnu mindes jeg glad de halvt udslukkede Biælker,

Seer endnu derude paa Marken Solen i Opgang.
Ja! hin Dag mig skiænked en Mand; Ødelæggelsens Sorger
Glemte jeg snart, da Gud en Søn forundte min Ungdom.
Derfor roser jeg Herman dig, at med hiertelig Tillid
Ogsaa dig ønsker en Brud i disse bedrøvede Tider,
Og ei skammer dig ved i Krig at frie, og paa Brandsted.
Da vedblev med Fynd den muntre Fader og sagde:
Meningen her er god og Historien fuldkommen rigtig,
Som, Mo'erlille, du det fortæller, det har sig tildraget.
Bedre dog altid er bedre; thi ei det lykkes Enhver just
At begynde sin Livets Vei med Lidt eller Intet.

Doie skal ei Enhver, hvad saa tit vi maatte,
som Andre.
Hvor lyksalig er Den, hvem Fader og Moder alt Huset
Veludstyret kan skiænke, som siden det smykker med Trivsel.
Stedse Begyndelsen vanskelig er, Huushholdning særdeles;
Meget har Folk behov, og Alt bli'er dyrere daglig;
Nu maa man see sig for og itide skaffe sig Velstand.
Derfor, Herman, haaber jeg vist at Du med det Første
Os i Huset bringer en Brud med klækkeligt Udstyr.
En behagelig Mand fortiener en Pige med Penge.
Og det fornøier dobbelt vort Sind, naar med elskelig Hustru
Ogsaa den nyttige Medgivt kom i Kister og Kurve.

Ikke for intet spinder den flittige Moder saa mangt Aar
Finen Hør og la'er til sin Datter Lærredet væve;
Sølvforæringer ikke for intet Fadderne bringe,
Giemmer Faderen tit i sin Pult den kostbare Guldmynt.
Datteren skal engang med disse Goder og Gaver
Fryde dens Brudgoms Hu, som hende kaared for Alle.
Ja, jeg veed hvor fro en Hustru færdes i Huset,
Som sit eget Bohave seer i Kammer og Kiøkken,
Og som har dækket sit eget Bord og redet sin Seng selv.
Godt udstyret vorde din Brud, skal Valget mig glæde;
Thi den Fattige bli'er dog tilsidst af Manden foragtet,

Og som Tærne forsmaaet, hvo kom med Bylten som Tærne.
Uretfærdig er Manden, Forelskelsestiden forsvinder.
Herman, ja min Alderdom høit vilde Du glæde,
Hvis Du en Svigerdatter ret snart mig skaffed i Huset
Ovre fra Gienboens af! fra Gaarden hisset den grønne.
Rig er Manden forvist, hans Handel og hans Fabriker
Daglig ham rigere giør. Hvorved ei vinder en Kiøbmand?
Kun tre Døttre har han, der dele skal hans Formue;
Alt er den Ældste forlovet, jeg veed det nok; men den Anden
Og den Tredie kan vindes endnu; det varer ei længe.
Herman! hvis i dit Sted, jeg var, da snart jeg mig skyndte

En af de Piger at hente, som jeg din Moder har hentet.
Da gienſvared beſkedne Søn overtalende Fader:
Sandelig ogſaa jeg var tilſinds ſom Du; hos vor Gienbo
Vilde jeg Kiæreſten hente; vi blev opdragne tilſammen,
Legede ſammen paa Torvet ved Brønden tit i vor Barndom.
Ofte havde jeg dem beſkyttet mod Drengenes Vildſkab;
Men det var længeſiden; tilſidſt, ſom det ſømmer ſig, hiemme
Blive de vorne Møer, da leges ei mere med Drenge.
Velopdragne vel kaldes de maae; for gammelt Bekiendtſkab
Dog at fornye, beſøgte jeg ſtundum dem, ſom I ønſkte.
Aldrig kunde jeg dog fornøie mig ved deres Omgang,

Altid havde de Noget at hakke paa mig og at dadle:
Saa var Kiolen for lang og Tøiet for grovt; saa var Farven
Alt for almindelig, Haaret ei rigtigt klippet og kruset.
Endelig fik jeg dog Lyst engang med Fiong mig at pynte,
Som disse Kræmmersvende, der komme derover hver Søndag,
Og som rende med Flib og Manskiet og prise Skiærsommer.
Men itide jeg mærked, at blot man mig havde tilbedste.
Og det ærgred mig dybt, det krænked bittert min Stolthed,
Giorde mig ondt, at saa koldt de min gode Villie foragted,
Og min Tilbøielighed, især for den Yngste, for Mine.
Thi saaledes jeg kom engang derover, til Paasken,

Havde min smukkeste Kiole paa, som nu hænger i Skabet.
Og var friseret og kræppet, som alle de øvrige Svende.
Knap indtraadte jeg, før de fnised; jeg harmedes ikke.
Mine sad ved Klaveret og Faderen selv var tilstæde,
Hørte Døttrene synge, var saare lystig og henrykt.
Noget i Viserne forekom, som jeg ikke forstod ret;
Men om Pamina der qvades endeel og meer om Tamino;
Og jeg vilde dog give min Skilling i Lauget; saasnart som
Sangen var endt, jeg spurgte dem om de tvende Personer.
Alle da taug og smilte, men Faderen spurgte for Alle:
Ikke sandt, min Ven, Han kiender kun Adam og Eva?

Nu brast Skoggerlatteren løs, ei Pigerne tvang sig,
Kramboddrengene loe og den Gamle holdt sig paa Maven.
Falde lod jeg min Hat af Forlegenhed; Fnisningen tiltog,
Og det hialp ei alt hvad de sang og alt hvad de spilled.
Men jeg skyndte mig hiem, forhaant, opbragt i mit Hierte,
Hængte Kiolen paa Knagen, med Fingrene Buklerne nedrev.
Høit og dyrt jeg svor: hin Tærskel ei meer at betræde.
Og jeg havde vist Ret; thi kold Forfænglighed ene
Dem beherske. Jeg hedder hos dem end altid Tamino.
Da tog Moderen Ordet: Du skulde saa lang Tid Herman
Vredes ei over de Børn; thi Børn kun kan man dem kalde.

Mine, min Tro, er god; hun stedse dig godt kunde lide,
Nylig hun hilse dig bad; ja hende skulde Du vælge.
Da giensvared betænkeligt Sønnen: Nei, Moder! Endnu steds
Præger Fornærmelsen sig i mit Sind; ei atter, i Sandhed,
Hende jeg gad ved Klaveret see, for Visen at høre.
Men op Faderen sprang og høit han raabte med Vrede:
Liden Glæde Du giøre mig vil; jeg altid har sagt det,
Naar til Hestene kun Du viste Lyst og til Marken;
Hvad Gaardskarlen forretter for sin bemidlede Husbond,
Udretter Du; men desværre maa Faderen Sønnen undvære,
Hvilken ham Hæder iblandt Medborgere skulde forskaffe.

Ja, tomt Haab var den Trøst, hvormed mig skuffed din Moder,
Naar Du i Skolen lærte kun slet din Læsen og Skriven,
Altid tilbage for Andre stod, sad nederst paa Bænken.
Men det forstaaer sig, saa gaaer det, naar Æresfølelsen mangler
Reent i en Ynglings Barm og naaar han stræber ei opad.
Havde min Fader sørget for mig, som jeg det for dig har,
Tidligt i Skole mig sendt, og havde han Lærere holdt mig,
Da var jeg Andet nu, end Vært i den gyldene Løve.
Sønnen taug og stod op; han nærmed sig tiende Døren
Langsomt uden Larm; men høit den opbragte Fader
Efter ham raabte: Gaa Du kun! jeg kiender dit Stivsind.

Pas mig Arbeidet ret, at ikke til Vreden
jeg ægges!
Men bild aldrig dig ind, at en Bondetøs i
mit Huus Du
Bringe mig skal, at den Taske min Sviger-
datter jeg kalder.
Længe jeg levet har, forstaaer mig paa Men-
neskevandel,
Herrer og Fruer beværter jeg vel, til Alles
Tilfredshed;
Smigrer den Fremmede høfligt, saa Ingen
har Noget at klage;
Men af en Svigerdatter jeg venter samme
Behandling.
Hun skal glæde min Siæl, hun skal forsøde
min Møie,
Spille for mig paa Klaveer! De bedste Folk
her i Egnen
Og i Byen, hos mig forsamle sig skal og
sig more;
Som om Søndagen hisset i Gienboens
Huus.

Da trykte
Sønnen sagte Klinken paa Døren, og Stuen
forlod han.

Thalia.

Borgerne.

Saadan undveeg beskedne Søn hin hæftige Tale.
Men hans Fader blev ved, paa den Viis, som nylig begyndt var:
Hvad ei Mennesket har, det ei han formaaer; og desværre
Neppe vil nogentid opnaaes, hvad høiest jeg ønsker,
At ei min Søn sin Fader bli'er sig blot, men overgaaer ham.
Thi hvad var vel et Huus, hvad var vor Stad, hvis ei ærligt

Hvermand gierne dertil bidrog, den at holde vedlige,
Ja forbedre den med, som os Tiden og Fremmede lære?
Mennesket skal som Paddehat ei af Jorden opvore,
Blot for at raadne paa samme Sted, hvor han fødtes og fremskiød,
Uden at efterlade sig Spor af levende Virkning.
Strax i Huset man seer den Aand som Værten besiæler;
Ligerviis i en Stad strax Øvrigheden man kiender.
Thi hvor Taarnene staae forfaldne, hvor Muur og hvor Stadsgrav
Brister og fyldes med Gruus, hvor Dyndet ligger paa Gaden,
Hvor af Fugerne Stenene løses, og fastnes ei atter,
Biælken raadner og Huset forgieves venter Forbedring,

Naar det er faldefærdigt, der er Regieringen ussel.
Ovenfra maa Reenlighed først og Orden sig vise,
Skal sig til Dovenskab og Smuds ei Borgeren vænne,
Som sig Tiggeren vænner til Stank og lurvede Pialter.
Derfor ofte jeg ønsket har, at paa Reiser min Herman
Skulde gaae, for at see dog Strasburg snart, eller Frankfurt,
Mannheim ogsaa, den venlige By med de snorlige Gader.
Den som eengang kiender de store, de prægtige Stæder,
Hviler ei, før sin Fædreneby han ogsaa forskiønner.
Roser ei Reisende her hos os den forbedrede Stadsport,
Samt det malede Taarn, den velreparerede Kirke?

Ogsaa vor Steenbro nyder sin Ret; de herligt fordelte
Gode Kanaler, rige paa Vand, som Sikkerhed bringe;
At, hvis den kom igien, Ildsvaaden hurtigt kan dæmpes.
Kloge vi blev og forsigtige sidst af en skrækkelig Ildløs.
Medlem var jeg — sergange valgt — Bygherre, med Flere;
Har Medborgeres Tak og Agt tit nydt og fortient mig;
Hvad jeg loved, drev jeg med Lyst, og saadan fuldendt fik
Mangt et Hverv, som agtbare Mænd ei bragte tilveie.
Saaledes Kappelyst opstod i Raadet; hvert Medlem
Stræbte med Iver frem. Og alt Brolægningen hisset
Snart er fuldendt, som forbinder med Landeveien vor Markvei.

Men stærkt frygter jeg for, at i Fremtid ikke vor Ungdom
Handler paa den Viis; Nogle kun tænke paa Tant og paa Flitter,
Andre skiule sig hiemme; de kukkelure bag Ovnen;
Og jeg er bange for, en Saadan vorder min Herman.
Da giensvared ham kiekt den gode forstandige Moder:
Altid, Fader, er Du dog uretfærdig mod Sønnen.
Aldrig paa saadan Viis det Gode Du virker og fremmer.
Efter vort eget Hoved kan ei vi Børnene smedde;
Som Gud Herren os givet dem har, saa maae vi dem elske;
Velopdrage dem først, og siden lade dem raade.
Thi Hin fødtes med disse, med andre Gaver en Anden;

Hver maa bruge da Sit, og god og lykkelig
vorde
Paa sin Viis. Jeg taaler ei at man skiæl-
der min Herman;
Thi jeg veed, han er Lykken værd, og den
Arv som ham venter;
Vorder en herlig Vært, et Mynster for Bor-
ger og Bonde;
Selv i Raadet, jeg seer det forud, vist ikke
den Sidste.
Men med Skiælden og Smælden den Arme
daglig du dæmper
Hiertets og Livets Mod, som idag igien Du
har giort det. —
Og hun Stuen forlod og skyndte sig flux
efter Sønnen,
For at finde ham hist eller her, og med ven-
lige Trøst ham
Atter at glæde, den herlige Søn; hvad vel
han fortiente.
Smilende sagde, da bort hun gik, den
formildede Fader:

Det er et underligt Folk, det Qvindfolk!
Børnene lige!
Hver vil saa gierne ride sin egen naragtige
Kiæphest;
Og man skulde dem rose derfor kun altid og
klappe.
Eengang for alle gielder et gammelt, viseligt
Ordsprog:
Hvad der ikke gaaer frem, det gaaer tilbage.
Saa er det!
Ordet tog Apothekeren nu og betænkelig
mæled:
Ja det er ganske sandt, Herr Nabo! gierne
jeg skaffer
Ogsaa det Bedre mig, naar ikke formeget
det koster.
Ak men hvad hielper det vel, naar man ei
har Pengene fuldtop,
At man er driftig og rørig, vindskibelig
kæmper sig fremad?
Alt for bunden Borgeren er, det Gode for-
maaer han

Sielden at naae, skiøndt han Sagen forstaaer;
ham mangler det Bedste.
Har man sit daglige Brød, saa faaer man
at lade sig nøie.
Meget havde jeg gierne forsøgt; men Grun-
kerne mangled
Til slig stor Forandring, især i de farlige
Tider.
Snart mit Huus skulde staae paa Møden,
uden og inden,
Strunkt med mægtige Ruder i alle Vinduer
funkle;
Men hvo kappes vel med en Kiøbmand?
Deels har han Rigdom,
Deels veed bedst han af Alle hvor Alting
haves for godt Kiøb.
See kun Huset derovre, det ny! hvor skiønt
paa den grønne
Muur de hvide Snørkler og Stukaturen sig
bryste.
Stort er Vinduesglasset, som Speile de
prægtige Skiver

Straale paa Torvet, saa Husene reent
trindtom de fordunkle.
Og dog strax efter Branden var vore Huse
de bedste:
Engelens Apothek og denne gyldene
Løve.
Ogsaa min Hauge før var berømt; og Rei-
sende dvæled
Tit ved det røde Stakit, hvor smukt udhug-
get i Sandsteen
Ret livagtigt Tiggerne stod og de malede
Dværge.
Kaffegiæsterne før i den rigeligt pyntede
Grotte —
Ja nu staaer den forfalden reent, med Støv
og med Spindvæv —
Moredes ved at beundre hvor prægtigt, ord-
net som Blomster,
Sneglehusene glindsed og Muslingskallerne
straalte.
Blændet Kienderen selv betragted Koraller og
Blyglands.

Ikke mindre blev i min Sal Skilderierne roste,
Hvor de pyntede Herrer og Fruer i Haugen spadsere,
Holdende Stilkene pænt i Haanden og lugte til Blomsten.
Men hvo skiænker det nu vel et Blik? Ei gidder jeg næsten
Udgaae mere; nu Alt skal være forandret og smagfuldt,
Som de jo kalde det; Stængerne hvide, Stolen af Træ kun;
Alting simpelt og glat, ei meer Forgyldning og Snitværk.
Men det fremmede Træ, som man bruger, er sieldent og kostbart.
Nu! jeg fandt mig deri, jeg gik med Tiderne fremad,
Kiøbte mig gierne lidt Nyt, og Huusgeraadet forandred;
Men Hver vogte sig maa for nu at forandre det Mindste;

Thi Hvo var vel istand slig Arbeidsløn at betale?
Nylig fik jeg dog Lyst til at lade Engelen Mikel
Over mit Apothek, over Døren, atter forgylde,
Samt den grulige Drage, der vrider sig under hans Fødder;
Men han maa blive saa brun som han er. Det koster for meget!

Euterpe.

Moder og Søn.

Saa samtalede Mændene der. Den kiærlige Moder
Midlertid opsøgte sin Søn; først udenfor Huset
Paa Steenbænken, hvor han sædvanlig havde sit Sæde;
Men da hun der ham ei fandt, hengik hun hurtigt til Stalden,
For at see, om han ikke maaskee selv Hingsterne strigled;
Herlige Dyr, dem han kiøbte som Føl, og Ingen betroede.

Her Staldkarlen fortalte: han nylig var gaaet i Haugen.
Da hun skyndte sig hurtig og let giennem dobbelte Gaarde,
Stalden forbi, samt Skuret, de rummeligt byggede Lader;
Treen i Haugen, der strakte sig vidt, til gierdende Stadsmuur;
Iled igiennem Haugen, tilfreds med Værternes Trivsel;
Satte tilrette Støtterne først under Abildens tunge
Frugtbelæssede Green, under Pæretræernes Rigdom.
Af Kaalhovedets svulmende Bolt bortsnapped hun Ormen;
Ikke det mindste Skridt giør en huuslig Qvinde forgieves.
Saadan endelig fiernt hun kom, til Enden af Haugen.
Til Løvhytten, bedækt af Jasmin, dog fandt hun ei Sønnen

Her, saalidt som i Haugen hun søgende
havde ham fundet.
Men paa Klem ikkun Laagen stod, som førte
fra Hytten, —
Af Tipoldefadren, den værdige Borgemester
Brudt giennem Stadens Muur; (af særdeles
Godhed tilladt ham.)
Saaledes let hun smutted, igiennem udtørrede
Stadsgrav,
Did til Veien, hvor strax det velindhegnede
Viinbierg
Slynged sin Fodsti steilt og vendte Fladen
mod Solen.
Op ad Bierget hun gik og glædte sig, alt
mens hun iled,
Over de fyldige Druer der knap af Bladene
skiultes.
Skyggefuld og bedækt var den høie, mellemste Løvgang,
Hvor man steg op ad Trin, der var lagt af
uhuggede Stene.

Og der hang de svulmende Bær, de gyldne, de klare,
Og ved Siden de rødlige blaae, af betydelig Storhed;
Alle plantet med Flid for at pryde Giæsters Desertbord.
Men det øvrige Bierg var bedækt af ringere Værter,
Bærende mindre Druer, der skiænked dog kostelig Viinmost.
Saadan hun vandred og glædte sig alt i Hiertet til Høsten,
Til det festlige Gilde, den Dag, da Egnen med Høitid
Plukker og perser Druer og Most paa Fadene fylder.
Fyrværkeri om Aftnen, i alle Kanter og Kroge,
Knalder af, og Festen til fælleds Glæde man feirer.
Men urolig dog blev hun tilsidst, da paa Sønnen var kaldet

To, tre Gange; men Ekkoet blot gav Svaret tilbage,
Hvilket fra Stadens Taarn sladderagtigt ofte gientog sig.
Ham at søge var hende saa sært; thi aldrig han bortgik
Langt, uden venligt Moderen først at melde sin Bortgang,
At ei Angst for hans Færd skulde trykke det kiærlige Hierte.
Men hun haabed dog steds endnu ham at finde paa Veien;
Thi Viingaardens Døre, den øverste her, som den nedre,
Stode paa Klem. Nu treen hun ud i Marken den vide;
Hvilken sin brede Ryg langs hen ad Høiene strakte.
Altid vandred hun end paa sin egen Grund, og sig glædte
Ved den velsignede Sæd, de herligtnikkende Kornar,

Hvilke med rig Guldkraft langs hen ad Slet-
terne bølged.
Giennem Agrene tripped hun let ad ophøiet
Fodsti,
Pæretræet stirred hun til, det store paa Bak-
ken,
Grændseskiæl for Marken, som hendes Hus-
bond tilhørte.
Hvem det var plantet af — det vidste man
ei, — men i Egnen
Kunde det øines vidt og bredt; dets Frugt
var fortræffelig.
Her Høstkarlene pleied at holde Dauren, og
Ovægets
Hyrder hvilte sædvanlig her i den kiølige
Skygge.
Bænken stod af naturlige Steen, vel bolstret
med Græstørv.
Og hun formodede ret: her Herman dvæled
og stirred
Ud i Egnen og sad overkors med Armen i
Tanker,

Skued til Biergene fiernt og vendte Moderen Ryggen.
Langsomt nærmed hun sig og slog ham sagte paa Skuldren;
Og han vendte sig rask, — med glindsende Taarer i Øiet.
Moder! — forbaust han sagde — Du overrasker mig. Hurtigt
Visked han Taarerne bort, den ædeltfølende Herman.
Hvad? Du græder, min Søn? ham Moderen spurgte forundret.
Derpaa jeg kiender dig ei, saadan har aldrig jeg seet dig.
Siig, hvad trykker dit Hierte? Hvad driver dig eensomt at sidde
Her under Pæretræet? Hvad bragte dig Taarer i Øiet?
Ungersvenden, den herlige Søn, sig fatted og svared:
Sandelig, Den har Hiertet af Steen i Barmen, som nu ei

Følte de stakkels Menneskers Nød, de fra Hiemmet Fordrevnes;
Den var uden Fornuft og Forstand, der ei for sit eget
Vel, og sit Fædrenelands, i denne Tid var bekymret.
Hvad idag jeg har hørt og seet, dybt rysted mig Siælen.
Og nu gik jeg herud og saae det herlige, store
Landskab, som sig aabner saa vidt; paa frugtbare Bakker
Agrenes Gyldenar jeg saae, der mig nikked imøde.
Sikkert en rigelig Høst vil fylde hver rummelig Lade.
Ha! men Fienden er nær. Vel bred Rhinstrømmen beskytter,
Skyllende Bølgerne kiækt; men hvad udrette vel Floder,
Biergene, mod hint rasende Folk, lig Torden og Lynild?

Thi det sammenkalder fra fierne Kanter sin Ungdom,
Ogsaa den Eldre med; frembrusende skyer det ei Døden,
Medens den ene talrige Sværm afløser den Anden.
Ak! og Tydskeren vover at sidde med Hænder i Skiødet
Hiemme? Haaber maaskee, han undgaaer truende Fare?
Kiæreste Moder! jeg siger dig det: idag det mig ærgrer,
At man skaante mig sidst, da Mandtalslisten blev skreven
Ud for Borgerne her. Vel er jeg den eneste Søn Jer,
Giæstgiveriet er stort, vort Hverv er vigtigt, tilstaaer jeg;
Men langt bedre vist Modstand var af Tappre paa Grændsen,
End i Hiemmet at taale spagfærdig jammerlig Trældom.

Ja, jeg føler i Aanden det klart; i mit inderste Hierte
Rører sig Mod og Lyst, for Fædrelandet at leve,
Kiæk for Fædrelandet at døe, som Exempel for Andre.
Visselig! vare de Tydskes Kraft, Ungdommen forsamlet,
Hist paa Grændsen forcent, og mod de Fremmede stevned,
Sikkert vort herlige Land ei meer de skulde betræde,
Medens vi saae derpaa, vore Markers Grøde fortære;
Ikke vor Manddom tvinge, bortrane Qvinder og Piger.
Ja, min Moder! det blev i mit inderste Hierte besluttet,
At udrette paa Stand hvad billigt er og fornuftigt.
Hvo sig længe betænker, han vælger sielden det Bedste.

Derfor jeg vender ei atter hiem; jeg flux mig begiver
Lige til Hovedstaden og byder villig vort Krigsfolk
Armen og Hiertet med, for Fædrelandet at tiene.
Lad saa min Fader kun see med Tiden: om ikke jeg Æren
Har i Brystet, om ikke jeg stræber mandelig opad!
Ham giensvared med Vægt den gode, forstandige Moder,
Stille Taarer hun græd, heel let hendes Øie de fyldte:
Søn! hvad har sig forandet i dig, saa dybt i dit Hierte,
At til din Moder du taler ei meer som igaar og som forhen,
Aabent og frit, og siger reentud din ærlige Mening?
Hørte dig her en Tredie, han vilde sikkert dig høiligt

Rose, samt den Beslutning du tog, som
den ædleste, bedste,
Ved den Tale forført, som med Vægt begei-
stret du yttrer;
Men jeg dadler dig kun; jeg, Herman kien-
der dig bedre.
Du mig skiuler dit Hierte, Du mener ei
hvad Du siger.
Nei, dig kalder, jeg veed det, ei Trommen,
saa lidt som Trompeten;
Ei Du ønsker, for Pigerne strunk at staae
i Mundering;
Thi det er ei dit Kald, skiøndt ellers kraftig
og dygtig;
Men at passe dit Huus med Flid, at dyrke
din Ager.
Derfor tilstaae reent ud: hvad drev dig til
din Beslutning?
Sønnen svared med Ild: Du feiler, min
Moder! den ene
Dag er ei som den Anden, til Manddom
Ynglingen modnes.

Tit i Stilhed vorder han meer, end i Støien og Livets
Vilde Tummel, hvis Lyst har Mange forført og fordærvet.
Men saa stille jeg var og er, har dog i min Barm sig
Dannet et Sindelag, der hader skammelig Uret,
Og jeg forstaaer heel vel at bedømme de verdslige Sager.
Arbeid hærded min Arm og min Fod, saa godt som en Andens.
Hvad jeg føler er sandt; ja det jeg med Dristighed paastaaer.
Men dog dadled Du mig med Rette, min Moder! og greb mig
I Usandheden halvt og halvt i Forstillelse mod dig.
Thi — med Oprigtighed talt — ei kalder truende Farer
Mig fra min Faders Huus, ei den begeistrende Tanke:

Fædrelandet at ile til Hielp med Mod imod Fienden.
Et Mundsveir kun det var, som disse Følelser for dig
Skulde skiule, der saare mig dybt og knuse mit Hierte.
Spørg mig ei meer, min Moder! Da dog forgieves jeg Ønsket
Nærer skiult i min Barm, saa lad det koste mig Livet.
Thi jeg veed det ret godt: den Enkelte skader sig selv blot,
Der sig offrer, hvis Alle foreent til Maalet ei stunde. —
Bliv kun ved! giensvared sin Søn den fornuftige Moder;
Alting Du fortælle mig skal, det Største, det Mindste.
Mændenes hæftige Sind til Overdrivelse leder;
Kommer en Modstand til, let vild Fortørnelsen farer;

Eftergivende Qvinden snild forhindrer og finder
Mangen Udvei, vogtende sig, som leder til Maalet.
Alting derfor tilstaa, hvad dig bevæger saa voldsomt!
Aldrig saadan tilforn jeg dig saae; i Aarene koger
Blodet dig, og Taaren med Magt i Øiet sig trænger.
Da gav efter for Sorgen og græd den kiærlige Herman,
Smeltet ved Moderens Bryst og sagde, med Hiertet bevæget:
O dybtkrænkende traf min Fader mig med sine Skiældsord;
Ikke jeg har idag, og aldrig har jeg fortient dem;
Thi at ære Forældrene høit, det var mig fra Barnsbeen
Stedse det kiæreste Bud; jeg agted dem Visest for Alle.

Meget som Dreng jeg tit af Kammeraterne
taalte,
Naar de med Drilleri min gode Villie gien-
gieldte;
Sielden hævned jeg mig for Slag, for
Stød eller Steenkast;
Ha! men voved de paa at spotte min Fader,
naar ærbart
Han med langsomme Skridt om Søndagen
vandred fra Kirke,
Loe de ad Sløifen paa Huen og af den
blommede Slaaprok,
Som ærværdig han bar, og først idag har
forært bort; —
Frygteligt knytted jeg Næverne da, med For-
bittrelsens Ord jeg
Overfaldt dem og slog og traf, forblindet af
Vrede,
Uden at vide hvordan. De hyled med blo-
dige Næser,
Og undvege med Nød og Neype den Ra-
sendes Fodtrin.

Saadan vorte jeg op, for at taale Skam af
min Fader.
Tit han skiældte mig ud, naar af Andre
først han var ærgret,
Naar i Raadet Modsigelser han og Kiv
havde døiet;
Og hvad hans Colleger forbrød, det maatte
jeg bøde.
Tit nok selv Du beklaget mig har; thi Me-
get udstod jeg,
Dybt i Hiertet taknemmelig rørt ved For-
ældres Velgierning,
De som arbeide med sparsom Flid til Børn-
enes Velstand.
Men ei blot Sparsommelighed, for sildigt at
nyde,
Skaffer os Held; ei Lykken bestaaer i: Dynge
paa Dynge,
Ager til Ager at lægge, — skiøndt Velstand
vel er et Gode; —
Faderen bliver dog gammel tilsidst, og Søn-
nerne siden,

Uden at høste Livets Frugt, af Sorg for imorgen.
Sku rundtom og tilstaae! Hvor herligt ligge de brede
Frugtbare Marker her! dernede Haugen og Viingaard;
Dybere Lader og Stald og Lo; vor Eiendom alting!
Men naar hist Baghuset jeg seer, som vender sin Gavl hid,
Med det Vindue, som skaffer mig Lys i mit Rum under Taget,
Tænker jeg paa, hvor mangen en Nat jeg ventede Maanen
Der, og hvor mangen en Morgen den stigende Sol; naar Slummer
Mig i en søvnløs Nat heel flygtig kun havde giæstet.
Alt mig kommer saa eensomt for: mit Kammer og Gaarden,
Haugen, den herlige Mark, der breder sig langs over Bakken.

Alting ligger øde mig kun; — mig mangler en Hustru!
See da svared ham snelt den gode Moder forstandig:
Søn! meer ønsker Du ei en Brud dig i Huset at føre,
For at giøre dig Natten til Livets skiønneste Halvdeel,
Og dit Arbeid om Dagen frit, fornøieligt, nyttigt,
End din Fader og Moder; vi altid har overtalt dig,
Ja fast nødet dig til en Venneviv dig at fæste.
Men ret godt jeg veed, — nu atter det siger mit Hierte: —
Naar ei Timen er kommen, den rette, naar ikke den rette
Mø sig viser, saa bliver man aldrig færdig med Valget,
Og man er bange kun for at vælge, hvad siden fortrydes.

Men hvis ikke jeg feiler, min Søn, saa har
Du nu valgt alt.
Dybtbevæget Hiertet dig er, langt meer end
sædvanligt.
Siig mig det kun reent ud! thi alt mig
Aanden har sagt det —
Hin landflygtige Mø — det er hende, som
Du har valgt dig. —
Moder! ja Du har Ret! gav Sønnen bevæ-
get til Giensvar;
Hende det er. Og bringer idag jeg hende
som Brud ei
Hiem i vort Huus, forsvinder hun mig, og
muligt for evig,
Midt i Krigens Forvirring og i en sørgelig
Tummel,
Moder! forgieves da mig vinker hele min
Velstand,
Og forgieves i Fremtids Aar er Høsten mig
frugtbar.
Ja ved mit Fædrenehiem og ved Haugen hist
vil jeg væmmes.

Selv din Kiærlighed, Moder! kan ikke trøste
din Herman;
Alle de andre Baand, jeg føler det, løsnes
af Elskov,
Naar den knytter sin Knude. Det er ei
Bruden alene
Som forlader Fader og Moder og følger sin
Husbond;
Ynglingen ligesaa lidt veed meer af Fader
og Moder,
Naar han den inderligtelskede Mø for evig
forlader.
Derfor lad bort mig gaae, hvorhen Fortviv-
lelsen driver.
Thi min Fader har sagt mig alt sin urokkede
Mening;
Derfor hans Huus er ei længer mit; han har
udelukt derfra
Pigen, som ene jeg ved hans Arne mig ønsker
at kaare.
Da giensvared ham mildt den gode fornuf-
tige Moder:

Stedse som haarde Klipper dog staae to
Mænd mod hinanden;
Ubevægelig stolt vil Ingen bøie sin Vil-
lie,
For med eftergivende Sind at være den
Første.
Men dog haaber jeg sikkert, min Søn! og
Hiertet mig siger:
Hvis hun er god og brav, vil din Fader give
sit Minde,
Skiøndt hun er fattig; hvorvel han Fattig-
dom ikke kan lide.
Thi han siger saameget i Hidsighed og med
Ilsind,
Hvad han ei siden fuldbringer; selv heri vil
han sig finde.
Men et venligt Ord — det vil han — og
vil han med Rette,
Thi han er Fader. Desuden, det vide vi
jo: efter Bordet
Er hans Vrede, naar op han bruser og mod-
siger Andre,

Aldrig farlig; da Vinen opgløder hans Kraft og forstærker
Heftigt hans Rethaverie; han hører ei rigtigt de Grunde
Som indvendes imod ham da, sig selv han kun hører.
Men naar Aftenen kommer, og roligt han med sine Venner
I Samtalen verler fornuftigt Ordet og Tanken,
Da bli'er han mild; jeg veed, naar den lille Ruus er forbi kun,
Stedse fortryder det ham, hvis han har Nogen fornærmet.
Kom kun! Dristigt vovet er halvt alt vundet, man siger.
Ogsaa kan Vennerne være til Hielp, som sidde der hiemme;
Isærdeleshed kan Hans Velærværdighed hielpe.
Saadan taled hun klogt, og drog fra Stenen, hun sad paa,

Sønnen, den villigtfølgende, med. De skyndte sig begge
Tiende hiem, og betænkte med Taushed vigtige Forsæt.

Polyhymnia.

Verdensborgerne.

Og der sadde de Tre, bestandig talende sammen:
Præsten, den værdige geistlige Mand, Apothekeren, Værten;
Og Samtalerne dreied sig steds endnu om det Samme.
Meget blev overveiet, fra flere Sider betragtet.
Thi den herlige Præst med beskeden Værdighed vedblev:
Ei modsige jeg vil Eder, Ven! thi Mennesket, veed jeg,

Stræbe skal, og stræber sædvanlig ogsaa, med Iver
Til det Høiere frem; idetmindste det Ny han begiærer.
Gaae dog ei heller for vidt! Med disse Følelser medgav
Os Naturen en Drivt, at holde troe ved det Gamle;
Saa at Enhver husvale sig kan ved hvad han er vant til.
Hver slig Tilstand er god, som naturlig er og fornuftig;
Meget Hiertet attraaer, og dog saa Lidt vi behøve;
Livet er kort og snævert begrændst en Dødeligs Skiæbne.
Ikke jeg dadler den Mand, som altid driftig og stræbsom
Tumler omkring paa Verdens Hav, hvert Farevand pløier
Kiæk og diærv, og fryder sig ved den samlede Fordeel,

Hvilken saa rigeligt ham og hans Huus begaver med Velstand;
Men ei mindre mig agtbar er den rolige Borger,
Der i sin stille Gang ei forlader Fædrenehiemmet,
Og med daglig sædvanlig Flid vel dyrker sin Arvlod.
Ingen Forandring i Aarets Løb modtager hans Jordsmon;
Ei nyplantede Træ paa Timen udstrækker Grenen,
Rigt med Blomster og Frugter dækt, mod den blaalige Himmel.
Taalmod trænger en slig Mand til, han behøver det jevne,
Stedse lige sagtmodige Sind og den sunde Fornuftbrug.
Ikkun en Smule Sæd betroer han frugtbare Fure,
Liden blot er hans Hiord og kun nødtørftig hans Qvægavl,

Dog den nyttige Flid indtager, opliver ham ganske.
Lykkelig Den, hvem Moder Natur saa bestemt har betegnet!
Han ernærer os alle. Thi Held den Eier i mindre
Kiøbsted, som sit landlige Hverv med Borgerens ener.
Misvært ødelægger ei ham, som uheldige Landmand,
Smaabekymringer ængste ham ei, som den ivrige Kræmmer,
Der efter Fornemhed og Rigdom gridsk, uden Evne
Gierne vil med, især forført af forfængeligt Qvindfolk.
Derfor velsignet være Jer Søns beskedne Forlængsel,
Og den ligesindede Mø, som sikkert han vælger.
Saa han taled. Da Moderen just med Sønnen indtraadte,

Haand i Haand, og flur hun stilled ham
frem for sin Husbond.
Fader, udbrød hun, hvor tit har vi to
sladdret tilsammen
Om en lykkelig Tid, om den Dag da Her-
man som Brudgom
Skulde vælge sin Venneviv, Forældrenes
Glæde.
Mangt et Indfald havde vi da; snart hin,
snart en anden
Mø tiltænkte vi ham, som omsorgsfulde
Forældre.
Nu er Dagen kommen, ja nu har Himmelen
Bruden
Selv ham viist og udkaaret, hans Hierte Val-
get bestemte.
Meente vi dengang ei, at sin Brud han selv
burde vælge?
Ønsked ei mangengang Du, at Ynglingens
brændende Hierte
Maatte slaae for en Mø? Det er skeet!
Nu Timen er kommen.

See, han har følt og valgt og han har
mandig bestemt sig.
Og hin Jomfru det er, den fremmede Mø,
som han mødte.
Giv ham hende! Hvis ei forbliver han evig
en Ungkarl.
Giv mig hende, min Fader! igientog
Sønnen; thi sikkert
Ret har mit Hierte valgt; hun vorder Dig
værdig som Datter.
Gubben taug; da Præsten opstod, tog
Ordet og talde:
Dieblikket det egenlig er, som kraftigt be-
stemmer
Menneskets Liv og Held og hele vor Frem-
tids Skiæbne.
Thi efter lang Betænkning er dog den tagne
Beslutning
Dieblikkets sædvanlige Værk, som finder det
Rette.
Altid farligt det er, for ængstligt sig at for-
dybe

Langsomt i Hint og i Dette, hvorved blot
Følelsen svækkes.
Reen er Herman, grandt jeg ham kiender fra
tidlige Barndom;
Selv som en Dreng udstrakte sin Haand han
vild eller flygtig
Aldrig med Letsind ud; men hvad han greb,
det beholdt han.
Undres nu ikke derved med Utilfredshed, at
opfyldt
Pludselig Ønsket bli'er; skiøndt ei Opfyl-
delsen viser
Sig aldeles i Ønskets Form, som I havde
tænkt det.
Ønsket skiuler os tit det Ønskværdige; Ga-
ven fra Himlen
Skiænkes fra oven os, i sin egen Skikkelse
nedsendt.
Saa miskiender nu ikke den Mø, som yndig
bevæged
Eders gode, forstandige Søn og smelted
hans Hierte.

Ja, jeg mærker det, afgiort alt og bestemt
er hans Skiæbne.
Ægte Tilbøielighed forvandler til Manden
en Yngling.
Smidigt er ei hans Sind; jeg frygter, nægtes ham Dette,
Spildes hans bedste Aar, hans Liv heel sørgeligt vorder.
Da tog snelt Apothekeren Ordet og sagde
betænksom;
Thi alt længe stod han paa Naale, for Talen at føre:
Lader os Middelveien idag smukt vandre,
som altid.
„Skynd dig, men giv dog Tid"! tog Keiser
Augustus til Valgsprog.
Gierne færdes jeg vil til de kiære Naboers
Nytte,
Og min ringe Forstand paa Vægtskaal villigen lægge.
Ungdommen trænger især dertil, at Ældre
den lede.

Lader derhen os kiøre! Jeg selv vil prøve det Møbarn,
Udfritte Menigheden, om hendes Vandel og Sæder;
Ingen mig narrer saa let; jeg forstaaer halvqvædede Vise.
Da med bevinget Ord gav Sønnen hurtig til Giensvar:
Giør det, Nabo! Gaae kun og hør Jer for! Men jeg haaber,
At i Selskab med Eder Hans Velærværdighed tager.
Slige to Hædersmænd kan kaldes lovlige Vidner.
Nei! Landstrygerske vist, min Fader! er ikke den Pige;
Hører ikke blandt dem, der Eventyr søge paa Reiser,
For Ungkarlene sledsk i Garn med Rænker at lokke.
Kun den yderste Trang, den altforstyrrende Krigsnød,

Som ødelægger Landene trindt og styrter saamange
Faste Bygninger, — den har hin arme Pige fordrevet.
Streifer ei herlige Mænd af ædel Fødsel omkring nu?
Fyrster formummede flye, landflygtigt Kongerne leve.
Sikkert er ogsaa Hun blandt hendes Lige den Bedste.
Skildt fra Fædrelandet hun egen Skiæbne forglemmer,
Staaer sine Venner bi, selv hielpløs hielper hun Andre.
Stor er den Nød og den Jammer, som over Jorden sig breder,
Skulde da Lykken engang af Vanheld atter ei spire,
Og jeg, favnende glad min Brud, min herlige Hustru,
Glæde mig midt i Krigen, som Du efter Branden dig glæded?

Da gienſvared forundret hans Fader,
med Øinene store:
Hvad har Tungen dig løſt, min Søn! der i
Munden dig lang Tid
Sad ſom naglet faſt, og kun til Nød ſig
bevæged?
Bli'er ſtadfæſtet idag den Skiæbne, ſom man-
gen en Fader
Truer: at Sønnens Villie, den Hæftiges,
Moderen altid
Altfor partiſk i Beſkyttelſe ta'er, og Naboen
ogſaa,
Naar det kun ud over Faderen gaaer, kun
ud over Manden?
Men jeg vil ei alene mod Alle kæmpe. Hvad
hialp det?
Thi heel tydeligt aner jeg Trods og Taarer
forud alt.
Gaaer og prøver og bringer i Herrens Navn
mig en Datter
Med tilbage! Hvis ei, ſaa maa han Pigen
forgiætte.

Faderen taug; da Sønnen udbrød med glæ-
deligt Aasyn:
End før Aften Du har den herligste Datter
i Huset;
Ingen Mand med sunde Fornuft sig ønsker
en bedre.
Lykkelig bliver min Elskede med, ja det tør
jeg haabe!
Evigt hun takker mig for, at jeg hende Fa-
der og Moder
Skiænker i Eder, saa gode, som vakkre Børn
kan forlange.
Men jeg dvæler ei meer, jeg Hestene spænder
for Vognen
Strax igien, og kiører de tvende herlige
Venner
Ud, at finde min Hiertenskiær; og rette mig
vil jeg
Fuldeligt efter Vennernes Dom og prøvende
Klogskab.
Vorder hun ikke min, da seer ei Pigen mig
tiere.

Dermed bort han af Stuen gik, imedens de Andre
Bleve tilbage; den vigtige Sag overveied de sammen.
Herman ilte til Stalden ud, hvor de modige Hingster
Stode rolige; snelt de den gode Havre fortærte,
Samt veltørrede Hø, som paa Engen, den bedste, var meiet.
Hurtig den blanke Trendse hver Hest i Munden han lagde,
Remmene stak han igiennem de skiønt forsølvede Spænder,
Og befæstede Tømmerne vel, de lange, de brede.
Snelt i Gaarden han Hestene drog, hvor den villige Gaardskarl
Vognen trilled alt frem, som bevæged sig let paa sin Ære.
Derpaa Seletøiet de passed og fæsted til Skaglen,

Spændende Hestenes frodige Kraft med Snore
for Karmen.
Herman greb sin Pidsk, sprang op, hen-
rulled i Porten.
Men da Vennerne hver sad i et mageligt
Sæde,
Trillede Vognen afsted, snelt lagde den Veien
tilbage,
Foer Stadsmurene rask forbi og de kneisende
Taarne.
Saadan ad Veien, den vel ham bekiendte,
rulled ung Herman,
Op ad Bakker og ned ad Bakker, det vared
ei længe.
Men da Kirketaarnet, det fierne, nærmere
kom ham,
Da Landsbyen han saae med de hauge-
bekrandsede Huse,
Tænkte han ved sig selv: det var bedst med
Vognen at holde.
I høitvorede Lindetræers ærværdige
Skygge, —

(Alt Aarhundreder der paa Stedet sloge de Rødder,) —
Strakte sig, vidt med det friskeste Græs, en behagelig Grønning;
Bøndernes Samlingsplads og Stadindbyggernes Lyststed.
Under Træerne stod der en Brønd; nedsteg man ad Trappen,
Viste dernede sig snart de steenudhuggede Bænke,
Trindt om Kilden, der rigeligt flød og fyldte sit Bækken,
Smukt af en muret Rand omgivet, til Nytte for Alle.
Her i den svale Skygge med Heste, med Vognen at holde,
Herman beslutted. Han holdt, og talede saa til sit Følge:
Venner! stiger nu af, gaaer ind i Byen og prøver,
Om den Mø som jeg ønsker til Viv fortiener mit Tilbud.

Ikke jeg tvivler derom; mig intet Nyt I fortælle.
Var jeg min egen Herre, da skyndte jeg strax mig til Byen;
Og med et eneste Ord bestemte den Hulde min Skiæbne.
Let, i den største Sværm er Hun at kiende for Andre,
Thi vel neppe kan nogen i Skabning lignes med hende.
Men til et Tegn vil jeg dog Jer beskrive de reenlige Klæder.
Over det hvælvede Bryst den røde Smække sig hæver
Nydelig snørt, og knapt den sorte Trøie sig slutter.
Pænt hendes Linned om Halsen er krust til smukkeste Krave,
Hvilken omgiver Hagen trind, med usigelig Ynde.
Eggerundt og muntert og frit sig Hovdet bevæger;

Haaret, i rige Flætninger skilt, opstikker en Sølvnaal.
Ofte foldet og blaat begynder Skiørtet fra Smekken,
Slynger sig ned, naar hun gaaer, omkring de deilige Smalbeen.
Dog det siger jeg Eder, udtrykkelig mig det betinger:
Taler med Pigen ei, og røber ei Eders Hensigt;
Spørger de Andre kun, og hører hvad Rygtet fortæller.
Veed I saa nok, før med Sligt at berolige Fader og Moder,
Flur da vender tilbage til mig! saa kan mere bestemmes.
Det har jeg tænkt mig paa Veien ud, mens vi kiørte fra Hiemmet.
Herman taug; men Vennerne sig henskyndte til Byen,
Hvor i Hauger og Lader og Huse Menneskeskaren

Vrimled, og Karre ved Karre sig strakte
langs hen ad Veien.
Mænd det brølende Qvæg og Hestene vanded;
med Vasken
Qvinderne sysselsattes og tørrede Linned paa
Hækker;
Børnene mored sig med at pladske ved Aaen
i Vandet.
Saadan trængende sig mellem Mennesker,
Karrer og Lastdyr,
Skottede rundtomkring de derfor kommende
Tvende,
Om maaskee de Billedet traf af betegnede
Pige.
Men det speidende Blik ei opdaged den deilige
Jomfru.
Stærkere snart blev Trængslen hist; da hørtes
om Vognen
Strid af truende Mænd og deri blandte sig
Qvindfolk
Skrigende. Men da nærmed med værdig
Gang sig en Olding,

Treen for de Skiældende frem — og strax
Ordlarmen forstummed.
Strænge han Rolighed bød og trued med
faderlig Vrede.
Har Ulykken, raabte han til dem — endnu
ikke lært os
Spagt hinanden at taale, med forekommende
Mildhed?
Overilelser verelviis at tilgive med Skaan-
sel?
Ufordrageligt Mennesket er i Lykken; lad
Vanheld
Lære Jer dog tilsidst, ei Steen paa sin Bro-
der at kaste.
Under hinanden en Plads i de fremmede
Byer, og deler
Med hverandre! paa det, I maae Barmhier-
tighed finde!
Slige var Gubbens Ord; og Alle taug,
og taalmodigt
Ordned de atter spagfærdige Mænd Hest,
Qvæget og Vogne.

Da nu vor Præst havde hørt den Fremmedes vise Formaning,
Samt opdaged det venlige Sind, som Dommeren eied,
Traadte han for ham frem paa Stand og talede til ham:
Vistnok, Fader! naar Folket i altfor lyksalige Dage
Lever paa Jorden, som vidt og bredt med Gaver dem signer,
Og Velgierningen trindt i Aar og Dag sig fordobler,
Da gaaer Alt af sig selv; Enhver vil den Klogeste være,
Være den Bedste; saadan de tumle sig mellem hverandre.
Den fornuftige Mand ei agtes meer end en Anden;
Alting gaaer sin sædvanlige Gang, som det skulde saa være.
Men naar Livets daglige Vei dem spærres af Nøden,

Husene rives ned, og Mark og Hauge fordærves,
Naar fra Gaarden, fra vante Hiem, Mænd, Qvinder maae fare,
For i Landflygtighed at tilbringe Nætter og Dage —
Ja! da seer man sig om, hvor vel den Fornuftige findes,
Og han skiænker sit Viisdomsraad ei længer forgieves.
Siig mig, Fader! Dommeren vist I er iblandt disse
Flygtende Mænd, da saa snart I til Ro dem mægter at bringe.
I mig forekommer idag, som Oldtidens Ældste,
Der giennem øden Ork anførte forvildede Skare.
Næsten jeg troer, jeg taler med Josva her, eller Moses.
Og med alvorligt Blik ham svared Dommeren herpaa:

Visseligen, vor Tid er lig de sieldneste Tider,
Hvilke Historien kiender, den hellige som den profane;
Hvo som paa denne Tid har levet igaar og idag blot,
Aar oplevet han har; saadan Bedrifterne myldre.
Naar tilbage jeg skuer, da synes alt Alderen sølvgraa
Paa mit Hoved at hvile, dog har ei Kraften forladt mig.
Vel vi Nyere tør os sammenligne med Hine.
I den brændende Busk sig aabenbared Gud Herren
Naar det var Alvor; vi har i Skyer og Flammer gienseet ham.
Da Samtalen tilsinds nu Præsten var at forlænge,
For at høre den fremmede Mands og hans Menigheds Skiæbne,

Snelt Staldbroderen hemmeligt hin i Ørerne hvisked:
Tael med Dommeren I, og bring Samtalen paa Pigen!
Jeg efter hende paa Jagt i Sværmen vil mig begive;
Kommer igien, saasnart hun er funden. Da nikkede Præsten,
Og giennem Hækker og Skuur sig sneg den speidende Søger.

Klio.

Tidsalderen.

Da nu venligt Præsten adspurgte den fremmede Dommer
Om hans Menigheds Nød, hvorlænge den skiltes fra Hiemmet?
Svared Manden dertil: Ei smaae vore Lidelser vare;
Alt i Rækker af Aar vi tømte Bitterheds Bæger,
Allerskrækkeligst just, fordi det skiønneste Haab svandt.
Thi hvo nægter det vel, at Hiertet ham svulmed i Barmen,

At med stærkere Slag ham Pulsen i Aarerne banked,
Da den ny frembrydende Sol i Pragten sig reiste?
Kun om Menneskerettighed da, som fælleds for Alle,
Hørtes, om liflige Frihed, om den fortræflige Lighed.
Dengang haabed Enhver først Livet at leve; det lod, som
Ganske den Lænke var brudt, der tilforn holdt Verden i Trældom;
Smeddet i Lediggang af Egennytten og Rovlyst.
Skued ei samtlige Folkeslag i Befrielsens Dage
Hen til den By, der alt Hovedstad var længe før Verden,
Men som at være det nu først ret alvorligt fortiente?
Var ei de første Mænd, der forkyndte det herlige Budskab,

Folk, hvis Navne skinnende stod blandt evige Stierner?
Vorte dengang ei Menneskets Mod med Aanden og Ordet?
Og vi blussede snart, os Nabolauget antændte.
Derpaa Krigen frembrød; en Skare bevæbnede Franker
Nærmed sig os; dog syntes de blot at medbringe Venskab,
Og de bragte det ogsaa; thi hver en Siæl var begeistret;
Friheds blomstrende Træ med festlig Glæde de planted;
Hver beholde skulde nu Sit, sin egen Regiering.
Al Ungdommen var glad og Alderdommen ei mindre;
Herligt en Høitidsdands blev holdt om Friihedens Banner.
Saaledes vandt og styred os da de veltalende Franker,

Mændene først ved Ild, ved raske Helte-
bedrifter,
Siden Qvindernes Hierter ved uimodstaaelig
Ynde.
Krigens Byrde syntes os let, skiøndt den
tyngede svarligt.
Haabet lokked vort Blik, det stod i straalende
Baggrund,
Lokked Øiet og Ønsket til forhen uaabnede
Baner.
O hvor herlig er dog den Tid, naar Brud
og naar Brudgom
Dandse sammen beslælt, med Bryllupsdagen
ivente!
Skiønnere Tiden dog var, paa hvilken det
Høieste, Bedste
Hvad sig Mennesket tænker, som snart opnaa-
ligt viste.
Da blev Tungen løst for Enhver; selv Oldin-
gen taled,
Mænd og Ynglinger, høit af Ild og Følelser
opfyldt.

Ak! men Himlen blev snart formørkt; om Magt og om Herskab
Strider fordærvede Slægt; for slet til at virke det Gode.
Grumt de myrded hinanden og undertrykte med Vold kun
Brødre, Naboer trindt, med egennyttige Skarer.
See! da fraadsed hos os de Mægtige, drev Røveriet
I det Store; da fraadsed de Smaae, de tog fra de Mindre;
Hver kun sørged for sig, at Noget der blev til imorgen.
Altfor stor var Nøden; steds Undertrykkelsen tiltog,
Klagen af Ingen blev hørt, og mindst af Dagenes Herrer.
Da blev tilsidst det taalmodigste Sind forbittret og opbragt.
Alle kun higed efter Fornærmelsen blodigt at hævne,

Og at hævne det skuffede Haab, — det bittreste
Tab os.
Pludselig vendte sig Lykken engang til Tyd-
skernes Side;
Frankerne vege med ilende Flugt beskæmmet
tilbage.
Men da følte vi først de rædsomme Følger
af Krigen!
Seierherren er god, — idetmindste lader han
saadan —
Og han skaaner beseirede Mænd, som hørte
de ham til,
Naar der daglig arbeides for ham og det
skaffer ham Nytte.
Flygtningen kiender ei Lovene meer; han
kæmper mod Døden,
Og fortærer i Hast, hvad han har; han
agter ei Hensyn;
Med ophidsede Sind han lader Fortvivlelsen
raade,
Og med rasende Siæl sig i Synd og Lasterne
styrter.

Intet er helligt ham; han røver; med vilde
Begiær h n
Overfalder Qvinden, til Rædsel Lysten forvandler;
Døden han seer overalt og nyder de sidste
Minuter
Grusomt, glædende sig ved Blod, ved den
uhyre Jammer.
Dybragt nu med rasende Hævn sig reiste
vort Mandskab,
Nidingsværket at straffe, for Levningen end
at forsvare.
Alle til Vaaben grebe, forført af de Flygtendes Ilen,
Deres Bleghed, fortvivlede Blik og ængstlige
Væsen.
Uafladeligt kaldte til Landstorm Klokkernes
Ringning,
Raseriet i Tvang blev ei holdt af truende
Fremtid.
Snelt forvandled sig fredeligt Landbrugs venlige Værktøi

Til Krigsvaaben; og Blod randt ned af Lee
som af Høtyv.
Uden Benaadning Fienderne faldt, de sank
uden Skaansel.
Raseriet kun hersted, den lumskenederdrægtige
Grumhed.
Maatte dog aldrig jeg Mennesker meer i saa
ussel en Tilstand
Atter see! Det glubende Dyr langt ædlere
færdes.
Tale dog ei om Frihed, hvo selv er Træl af
sin Raahed!
Løst af Lænkerne sees, saasnart kun Skran-
ken er brudt først,
Alt det Onde, som Lovenes Kraft før aved
i Krogen.
Ædle Mand! giensvared ham hertil Præ-
sten med Iver:
Dersom I Mennesket strængt miskiender, hvo
kan Eder dadle?
Ondt har I døiet utroligt vist af rasende
Fremfærd.

Men naar Sorgens Tid i Erindringen kaldes tilbage,
Vil I dog tilstaae selv, at meget Godt Eder mødte.
Meget Ypperligt, hvilket i Hiertet ellers sig skiulte,
Kalder just Faren frem; og tvinger ei Mennesket Nøden
Tit til at vise med Høimod sig, Skytsengel for Andre?
Smilende svared herpaa den gamle, værdige Dommer:
I erindrer mig om, hvordan ofte, naar Huset er brændt alt,
Den Brandlidte til Trøst, om Guldet og Sølvet man taler,
Som end smeltet ligger og reddet giemmes i Gruset.
Lidet i Sandhed det er; dog ogsaa Lidt er ham kostbart,
Og den Forarmede graver derefter og glædes ved Fundet.

Ogsaa gierne dvæler jeg selv med trøstende Tanke
Ved den Enkeltes ædle Daad, som Mindet bevarer.
Ja jeg nægter det ei: jeg Fiender har seet at forsones,
For at redde Staden af Nød; jeg skuede Venskabs
Magt; det Umulige fast at udrettes; Børns og Forældres
Kiærlighed. Ynglingen følte sig Mand, og Oldingen atter
Ung og stærk; selv Barnet forvandledes snelt til en Yngling.
Ogsaa det svagere Kiøn, hvad vi det kalde med Uret,
Mødte med tappreste Mod, med Aands-nærværelse Faren.
Og, frem for alt, den skiønneste Daad jeg ikke forglemmer,
Som høihiertet en Mø fuldbragte, den herlige Jomfru,

Hvilken med Pigerne blev paa Herregaarden
tilbage,
Alt af samtlige Mænd forladt, der droge
mod Fienden.
Nu en Sværm af forløbet Pak henstormed
til Gaarden;
Plyndrende trængte den ind i Qvindernes
Kammer, og skued
I hendes Skiønheds deilige Form den kraftige
Pige,
Og Smaapigerne med, der næsten Børn
kunde kaldes.
Hine grebes af vilde Begiær, og fælt, uden
Skaansel,
Styrted de over den skiælvende Flok og den
modige Jomfru.
Men hun rev den Ene med Rasthed Sværdet fra Siden,
Kloved hans Hoved med Kraft, i sit Blod
hende faldt han tilfode.
Derpaa med mandige Hug hun sine Veninder befriete.

Fire Røvere traf hun endnu, knap Døden
undgik de;
Derpaa Gaarden hun lukked og vented Hielpen bevæbnet. —
Men da Præsten Dommerens Roes om
Pigen fik høre,
Steg for den unge Ven ham pludselig Haabet i Sielen,
Og han var i Begreb med at spørge: hvor
Pigen var henne?
Om paa drøvelig Flugt med sit Folk herhid
hun var vandret?
Men da treen Apothekeren hid, heel hurtig og smidig,
Præsten i Kiolen han trak og hvisked tilfreds
ham i Øret:
Endelig Pigebarnet jeg har blandt Hundrede
fundet,
Efter Beskrivelsen; kom nu og see, om ei det
er rigtigt;
Men tag Dommeren med, at Alt fuldstændigt kan vides!

Og de vendte sig om; men bort var Dommeren kaldet
Af sit Folk, som trængte til Raad og ledende Bistand.
Ufortøvet da Præsten med Apothekeren fulgte
Did til Hullet paa Giærdet, hvorhen han pegede listig,
Sigende: Seer I Pigen? Hun Dukkebarnet har svøbt alt;
Heelvel atter jeg kiender det gamle Kattun og det lysblaa
Pudevaar, som Herman idag i Bylten har medbragt.
Gaverne saare vel, det mærker man, her han fordeelt har,
Det bevidne vi kan, og hele Beskrivelsen passer.
Thi over hvælvede Bryst den røde Smække sig hæver
Nydelig snørt, og knapt den sorte Trøie sig slutter.

Pænt hendes Linned om Halsen er krust til
smukkeste Krave,
Hvilken omgiver Hagen trind, med usigelig
Ynde.
Eggerundt og muntert og frit sig Hov'det
bevæger;
Haaret, i rige Flætninger skilt, opfæster en
Solvpiil.
Sidder hun end, saa mærker man dog at
vel hun er voxen;
Skiortet, knebet i tætte Læg, sig strækker
fra Beltet,
Men dog skiuler det Foden ei, eller Ankel og
Smalbeen.
Udentvivl er det hende. Nu kom, at snart
det erfares
Om hun er dydig og god og vel Huus-
holdningen kiender.
Da gienfvared ham Præsten, med prøvende
Blik paa den Skiønne:
At hun giør en Yngling forelskt, det undrer
mig ikke;

Selv for erfarne Mænd hun holder sandelig Prøve.
Lykkelig Den, hvem Moder Natur gav tydeligt Stempel,
Stedse det anbefaler den Heldige; velkommen er han,
Hvor han træder, Enhver ham ønsker glad i sin Nærhed,
Naar Elskværdighed sig med Skikkelsen ædelt forbinder.
Vær forsikkret derom, vor Yngling fandt sig en Pige
Som Fremtiden elskværdigt ham med sit Væsen opliver,
Bi ham stander med qvindlig Kraft i Medgang og Modgang.
Sligt et fuldkomment Legem bevared sikkerlig Siælen
Reen; og Sundheden spaaer en lang og lykkelig Livstid.
Men ham svared derpaa vor Apotheker betænksom:

Skinnet bedrager dog tit; jeg stoler ei paa det Ydre;
Thi velgrundet jeg altid fandt Fornuftiges Ordsprog:
Før Du en Skiæppe Salt har spiist med din nye Bekiendter,
Kan Du ei troe ham ret; i Tiden han stande sin Prøve!
Den bestemme dig Venskabet bør, om derpaa Du kan stole.
Lader os altsaa først med Godtfolk tale, som kiende
Pigen, og roser hende med fordeelagtige Skudsmaal.
Jeg Forsigtighed priser som I, gienswared ham Præsten.
Ikke vi beile for os; for Andre frie, — det er misligt.
Og de ginge derpaa den ædle Dommer imøde,
Der i sine Forretninger kom hist henne paa Gaden.

Til ham yttrede strax med klog Forsigtighed Præsten:
Siig os, — en Pige vi fandt, hun sidder i Haugen her næstved,
Under et Æbletræ og syer til Børnene Klæder
Af lidt gammelt Kattun, hun formodenlig fik til Foræring;
Os behager den Jomfru vel; vist sædelig ærbar
Er hun. Siig hvad I veed! Jeg spørger af ærlige Grunde. —
Da nu Dommeren did til Haugen vendte sit Øie,
Sagde han: Hende kiender I alt. Thi Den, jeg har omtalt,
Jomfruen, som hin herlige Daad saa tappert fuldbragte,
Som greb Sværdet og sig og sine Veninder beskytted, —
Denne det var. I seer, hun er stærk og kraftig af Lemmer;

Og hun er god som stærk. En gammel
Slægtning hun pleied,
Til han i Graven sank. Dyb Sorg
hans Hierte fortæred,
Over hans Fædreneby, dens Tab og hans
egen Formues.
Ogsaa med Taalmod from hun mod Hierte-
sorgerne kæmped,
Over sin Brudgoms Død; en herlig Yng-
ling, begeistret
Høit ved Tanken om Frihed af ædleste Slags.
Til Paris han
Gik for at virke, men fandt sin Død for
Bødlernes Hænder,
Da, saavel der som hiemme, han kæmped mod
Rænker og Magtsprog.
Dommeren taled og taug. De Tvende
sagde Farvel ham.
Først dog en Guldmynt Præsten optog (thi
Solvet i Pungen
Var alt for et Par Timers Tid af Gav-
mildhed ydet,

Dengang i sorgfuld Sværm forbi de Flygtende droge)
Og han rakte den Fogden og sagde: Deler den Skiærv ud
Til de Trængende! Gud Velsignelse lægge til Gaven.
Men sig Dommeren vægred derved, og svared: End har vi
Reddet mangen en Daler blank, samt Klæder og Sager,
Og jeg haaber, vi komme vel hiem før Alt er fortæret.
Da blev den Geistlige ved, og trykte ham Guldet i Haanden:
Ingen i denne Tid maa dvæle med Gaver at skiænke,
Ingen vægre sig ved en velmeent Skiærv at modtage;
Thi hvo veed hvor længe man har, hvad man roligt besidder;
Og hvor lang Tid end man flakker i fremmede Lande,

Skilt fra sin Ager og Eng og Haugen,
som os ernærer?
Hm! Hm! hørte derpaa man Apothekeren
brumme,
Havde jeg taget Penge kun med, saa fik I
dem ogsaa,
Stort og Smaat; thi Mange blandt Eder
dertil kunde trænge.
Gavelos dog I forlader mig ei, og Villien,
den gode,
Skal I see, skiøndt Daaden for den staaer
saare tilbage.
Saadan talende, snelt han drog den bræm-
mede Blære
Frem ved Silkesnoren, hvori sin Tobak han
forvared,
Aabnede pænt og deelte; der var til adskillige
Piber.
Liden er Gaven, vedblev han: da svared
taknemmelig Fogden:
God Tobak er den Reisende kiær og stedse
velkommen.

Og stærkt roste derpaa vor Apotheker sin
Knaster.
Men bort Præsten ham drog; de toge
med Dommeren Afsked.
Kom nu, sagde den geistlige Mand, os Yng-
lingen venter
Ængstlig; han høre saasnart som muligt
et glædeligt Budskab.
Og de skyndte sig did, og Ungersvenden de
funde
Støttende sig til sin Vogn under Linden;
Hestene stamped
Vildt Græstørven itu; han i Tømme dem
holdt, og i Tanker
Stirred til Jorden han ned, og ei han
Vennerne mærked,
Før de med trøstende Tegn alt vinked til ham
i det Fierne.
Og Apothekeren alt langtfra begyndte sin
Tale.
Men da de vare ham nær, greb Præsten ved
Haanden ung Herman

Sigende, mens han sin Følgesvend tog Ordet af Munden:
Hil dig, min unge Ven! Dit Øie sikkert, dit Hierte
Trofast rigtigt har valgt. Hil dig! din Ungdomsveninde
Vorder dig værd. Nu kom! Og vend din Vogn, at vi alle
Kiøre kunne til Byen i Hast, der finde den Hulde,
Beile til hende som Brud, og hiem til Forældrene bringe.
Men taus Ynglingen stod, og uden Tegnet paa Glæde
Hørte han Budskabsordet, som himmelskt lod ham og trøstfuldt.
Dybt han sukked og svared derpaa: Vi skyndte med Vognen
Hid os, og kiøre maaskee beskammet langsomt tilbage.
Thi mens jeg vented Jer her har Angst overfaldet mig Siælen,

Tvivl, Mistanken og Alt hvad plager et elskende Hierte.
Troer I at Pigen, saasnart jeg kommer, villig skal følge,
Blot fordi jeg staaer mig saa godt og fordi hun er fattig?
Armoden selv giør stolt, den ufortiente. Saa nøisom
Tyktes den Pige mig og saa flittig; en Verden hun eier!
Troer I, en Mø af saa ædelt et Væsen, sielden en Skiønhed,
Op er voren for aldrig en Ynglings Elskov at vække?
Tænker I vel, at for Kiærligheds Magt hun lukked sit Hierte?
Farer ikke saa raskt afsted! Beskæmmede kunde
Langsomt kiøre tilbage vi let. Jeg frygter, en Yngling
Har hun alt givet sin Tro og Love; den ærlige Haand har

Alt en Anden hun rakt, den Lyksalige svoret
sin Troskab;
Og med mit Frieri jeg staaer for hende
beskæmmet.
For at trøste ham, aabned sin Mund
den venlige Præst alt;
Men Staldbroderen gav sin Besyv paa sæd-
vanlige Maade:
Vistnok ei saa forlegen man var i forrige
Tider,
Da paa den rette Viis blev afgiort slig en
Forretning.
Havde Forældrene Bruden valgt fornuftigt
til Sønnen,
Da blev frem for alt en Ven af Huset
beskikket,
Hvilken som Beiler paa Stand blev sendt til
Brudens Forældre,
Efter at først med Flid han var pyntet.
Helst han indfandt sig
Søndageftermiddag hos Forældrene, strax
efter Bordet;

Artigt Samtalen længe blev ført om Veiret,
og Saadant,
Indtil Traaden man snilt fik dreiet hen,
hvor man vilde.
Endelig, efter lang Indledning, Datteren
nævntes
Høit med Roes; og roest blev Huset hvorfra
man var udsendt.
Kloge Folk strax lugtede Lunten; den snilde
Minister
Mærkte Virkningen snart og kunde sig bedre
forklare.
Lyktes Gesandtskabet ei, saa tog man tiltakke
med Kurven;
Men hvis det lykkedes ham, da blev den
beilende Hielper
Altid i Huset hædret ved alle Familie-
fester;
Ægteparret ei siden i hele Livet for-
glemte
Ham, hvis smidige Haand havde knyttet den
vigtige Knude.

Men nu blev, desværre, med andre fortræslige Skikke,
Gammeldags ogsaa denne. Nu Hver vil selv være Beiler;
Lad ham da tage, hvad følger derpaa! lad ham hente sig Kurven
Dristig med egen Haand og staae beskammet for Pigen.
Være det, som det vil! ham Herman svared, som neppe
Ret havde hørt hans Ord, og alt i Stilhed bestemt sig, —
Selv jeg kommer og selv jeg vil erfare min Skiæbne,
Strax af den Elskedes Mund; til hende dog har jeg den største
Tillid, som et Menneske kan til Mennesket bære.
Hvad hun siger er godt, er fornuftigt, veed jeg dog forud.
Skulde det være for sidstegang, saa vil jeg dog eengang

Skue det aabne Blik endnu af det brunlige
Øie.
Trykkes hun aldrig end til mit Bryst, — dog
endnu engang vil jeg
Skue den Skulder, den Barm, som saa stærkt
at favne jeg længes.
Høre jeg vil den Mund, — hvis Kys, hvis
Ja saa lyksalig
Giorde mig, — sige mig Nei, til min Frem-
tids evige Kummer.
Men nu lader mig her! I skal ei vente;
begiver
Eder til Fader og Moder igien, og siger
bestemt dem:
Deres Søn har ei taget feil, at Pigen er
ædel.
Men nu lader mig ene! Paa Fodsti, kortende
Veien,
Pæretræet forbi, over Høien, giennem vor
Viingaard
Kommer jeg nærmere hiem. O gid jeg ogsaa
den Elskte

Bragte, hurtig og glad. Maaskee jeg sniger mig ene
Stien hiem, til vort Huus, og betræder det muntert ei tiere.
Saa han taled og rakte den geistlige Herre sin Tomme.
Denne besindig den tog og beherskede de fraadende Hingster;
Snelt han Vognen besteg og satte som Kudsk sig paa Sædet.
Men da dvæled endnu og udbrød, forsigtige Nabo:
Gierne betroer jeg, Ven! Eder Siælen, Aanden og Hiertet;
Kiød og Been derimod er ei paa det bedste forvaret,
Naar den geistlige Haand faaer fat i den verdslige Tomme.
Men da smiled og svared igien den forstandige Præst ham:
Sæt Jer kun op, og betroe mig Legemet ligesom Siælen!

Thi min Haand er alt øvet længst til Tommen at føre;
Diet svigter mig ei, jeg snoer os i snevreste Vending.
Ofte jeg var i Strasburg vant til Vognen at kiøre,
Da den unge Baron didhen jeg ledsagede. Daglig
Rullede Vognen, kiørt kun af mig, giennem skraldende Stadsport,
Hen ad den støvede Vei, til fierne Træer og til Enge,
Midt giennem Folkesværmen, der andet ei giør end spadserer.
Trøstet halvt nu Naboen steg paa Karmen i Sædet,
Sad, som Een der itide forsigtigt af Vognen vil springe.
Hingsterne skyndte sig hiem, de længtes stærkt efter Stalden,
Medens en tæt Støvsky steeg op fra mægtige Hover.

Lang Tid Ynglingen stod og betragted den
bølgende Støvsky,
Saae den løste sig op i Luft, — og tankeløs
stod han.

Erato.

Dorothea.

Som den vandrende Mand, der, førend Solen nedsynker,
Engang endnu til den Sneltforsvindende Blikket henkaster, —
Siden i dunkle Krat og langs ad Væggen paa Fieldet
Seer han svæve dens Billed; hvorhen han Øinene vender
Skinner den frem og titter og straaler i herlige Farver;
Saa bevæged det deilige Billed af elskede Pige
Herman mildt sig forbi, som søgte det Stien i Kornet.

Men han vaagned af sælsomme Drøm, han vendte sig hen mod
Byen, — og studsed igien; thi atter tyktes ham, Pigens
Herlige Skikkelse kom ham høi og hurtigt imøde.
Stivt betragted han hende; det var ei gisglende Luftsyn,
Men hende selv. — Hun bar den store Dunk og den mindre,
Hver i sin Haand; efter Vand hun skyndte sig hen imod Brønden.
Og han treen hende glad imøde; Giensynet gav ham
Mod og Kraft; han taled til den Forundrede venligt:
Finder jeg, yndige Mø, dig atter sysselsat, atter
Bringende Hielp til Andre, som gierne Du gavner og qvæger?
Siig, hvordan kommer Du her alene til Kilden, der ligger

Fiernt, da med Byens Vand de Andre dog
lade sig nøie?
Vistnok, Vældet er her af særdeles Kraft og
fortræfligt;
Til hin Syge Du henter det vist, hvem
troligt Du pleier.
Venligt giengav yndige Mø sin Hilsen
ung Herman:
Veien til Brønden hid jeg mærker alt er
betalt mig,
Da jeg den Ædling finder, som os saa meget
har skiænket.
Giverens Aasyn glædeligt er, som Gaven,
han bragte.
Kom nu og see det selv, hvor godt Eders
Gaver har gvæget,
Og modtag en hiertelig Tak af alle de
Hiulpne.
Men, at I strax skal forstaae, hvorfor saa
langt jeg er vandret,
Vandet at hente mig her af den klart hen-
flydende Kilde

Maae I vide det: Hist har den uforsigtige Mængde
Ganske forplumret Gaardenes Vand, med Orer og Heste,
Giennemvadende Bækken, der bringer Vandet til Byen.
Og desuden har de med Vasken og Piasken fordærvet
Alle Trugene med og alle Brønde besudlet.
Thi Enhver kun tænker paa sig; den Higen, han føler,
Tilfredsstiller han strax og agter ikke paa Følgen.
Saadan talende ned hun steg ad en magelig Trappe
Med Ledsageren, satte sig der paa Kanten af Brøndens
Murede Rand, og bøied sig ned, for Vandet at øse.
Men han greb i den anden Dunk og bøied desligest

Sig; deres Billeder malede stod i Himmelens Blaaspeil,
Bøved og nikkede blidt; de hilste hinanden i Vandet.
Lad mig drikke! sagde derpaa livsalig ung Herman,
Og hun rakte ham Krukken. Saa støtted de begge fortroligt
Sig til Karrene. Pigen ung Herman giorde det Spørgsmaal:
Siig, hvordan kommer Du her igien, uden Vognen og Heste,
Langt fra Stedet, hvor først jeg dig saae? Hvad bringer dig herhid?
Grundende Herman stirred til Jord; saa hæved sit Blik han
Roligt igien og Pigen med Venlighed skued i Øiet,
Følte sig let og trøstet; men varmt at yttre sin Elskov
Var ham Umulighed, hendes Øie tolked ei Ømhed;

Men kun klare Forstand, og bød forstandigt
at tale.
Og han fatted sig snart og sagde fortrolig
til Pigen:
Lad mig tale, mit Barn! og svare dig paa
dine Spørgsmaal.
Kun for din Skyld kom jeg herhen, hvi
skulde det skiules?
Lykkelig hiemme med begge de kiære For-
ældre jeg lever,
Huset og Agerbrug dem troligt hielper at
passe,
Som den eneste Søn; og meget har vi at
sysle.
Alle Markerne dyrker jeg selv; og flittig i
i Huset
Fader er Vært; Huusholdningen godt min
Moder besørger.
Men vist har Du erfaret selv, hvad Tieneste-
folkets
Utroskab og Dovenskab tit Huusmoderen
skader.

Steds hun Piger maa skifte; kun Feil paa
Feilene bøde.
Længe derfor min Moder en Pige sig ønsked
i Huset,
Som med Hænderne hielper ei blot, men
ogsaa med Villien,
Tro, i den Datters Sted, som desværre tidligt
hun misted.
Da nu idag jeg ved Vognen dig saae saa
munter at færdes,
Mærked, din Arm var stærk, og Du selv i
blomstrende Sundhed,
Da saa forstandigt jeg hørte dig tale; da
slog det mig hurtigt,
Og jeg skyndte mig hiem; og for Slægt og
Venner jeg har dig
Efter Fortieneste rost. Nu kom jeg, her
dig at sige,
Hvad de forlange ved mig. Tilgiv den
stammende Tale!
Skam Jer ei, giensvared hun ham, for
at sige mig Mere!

I fornærmer mig ei, jeg har taknemmelig
hørt det.
Siig mig det kun reent ud! Mig ei for-
færder Jert Tilbud.
Tinge vil I mig vel til Forældrenes Tieneste-
pige,
For til Husets Behov, at hielpe Jer med
det Fornødne;
Og I haaber i mig at finde den dygtige
Tærne,
Vel til Arbeidet vant, ei plump, og ærbar af
Sæder.
Raskt var Tilbudet, ligesaa rask jeg giver
mit Giensvar:
Ja med Eder jeg gaaer! Jeg lyder den vin-
kende Skiæbne.
Her er mit Hverv dog endt, og Barselkonen
er atter
Bragt til Sine, som alle ved hendes Redning
sig glæde.
Alt er de Fleste forsamlede der, snart komme
de Andre.

Sikkert haabe de nu, at vende til Hiemmet tilbage;
Den Landflygtige pleier saadan sig altid at smigre;
Men ei kan letsindige Haab mig daarende skuffe.
Ulykkens Stund kun truer med Trang og sørgelig Fremtid.
Løst er Alverdens Baand; Hvo sammenknytter dem atter?
Ikkun den bitterste Nød, som forestaaer os desværre.
Kan i en brav Mands Huus jeg tiene den værdige Hustru
Redeligt for mit Brød, saa giør jeg det villigt og gierne.
Thi en Pige paa Flugt faaer let et mistænkeligt Rygte.
Ja! med Eder jeg gaaer, saasnart Vandkrukkerne først jeg
Mine Venner har bragt og deres Velsignelse modtog.

Følg kun med, dem at see! Af dem selv mig skal I modtage.
Glad ung Herman hørte den venlige Piges Beslutning,
Ubestemt, om Sandheden ei han skulde forkynde?
Dog han agted det bedst, at i Troen saadan forblev hun,
Til hun i Huset kom. Der vilde han tale som Beiler.
Ak! og en Guldring saae paa hendes Finger desuden
Herman; derfor han taug og lytted til Talen opmærksom.
Lad os vende tilbage! vedblev hun; Pigerne dadles,
Og med Rette, som altforlænge dvæle ved Kilden.
Og dog sladdrer saa gierne man der, ved det flydende Vandspring. —
Derpaa stod de op og skued endnu eengang Begge

Ned i Vandet, og grebes dybt af den søde
Forlængsel.
Tiende begge Dunker hun nu ved Hankerne
løfted,
Opsteg Trappen igien, ung Herman fulgte den
Hulde.
Bære vilde han selv en Dunk, for Byrden at
dele.
Lad kun være! svared hun ham; de Ligevægt
holde.
Den der snart som Herre befaler, skal ikke
mig tiene.
Bliv alvorlig kun ei! Hvi skulde jeg Skiæb-
nen beklage?
Til at tiene blev Qvinden dog skabt, dertil
maa hun vænnes.
Kun ved Tieneste kan hun Herredømmet
erholde,
Vinde den billige Magt, der i Huset hende
tilkommer.
Tiener Søsteren Broderen ei? Hun For-
ældrene tiener,

Og hendes hele Liv er kun en Gaaen og Kommen,
Eller en Bæren og Slæben, en Ordnen, Skaffen for Andre.
Held hende, naar til besværlige Pligt hun vænnes itide,
Lytter aarvaagen om Natten og færdes om Dagen, saa intet
Arbeid vorder hende for smaat, for fin ikke Naalen;
Men at hun glemmer ganske sig selv og lever for Andre.
Thi som Moder engang behøver hun alle de Dyder,
Naar det diende Noer den Skrantende vækker, og Næring
Af den Svage forlanger; saa Sorgen kommer til Smerten.
Tyve Mænd udholdt ei en saadan qvindelig Byrde,
Og de skulle det ei; men taknemlig de bør det erkiende.

Saadan hun taled; og alt hun var med
sin tause Ledsager
Kommen, igiennem Haugen, til Barselqvinden
i Laden,
Som hun havde forladt hos de barnligt
blomstrende Døttre,
Hine reddede Møer, Ulykkeligheds yndige
Billed.
Begge traadte nu ind; og Dommeren kom
fra den anden
Kant; han holdt et Barn ved hver Haand; i
den myldrende Trængsel
Vare de komne bort for deres fortvivlede
Moder.
Men den værdige Gubbe dem fandt i Vrim-
melen atter.
Og de sprunge med Lyst at hilse Moderen,
kiære,
Samt den ukiendte Leegkammerat, den nyfødte
Broder.
Derpaa til Dorothea de sprang og hilsede
venligt,

Brød forlangte de, Frugt, frem for alting
noget at drikke.
Og hun rakte dem Vandet omkring; da Børnene drukke,
Barselqvinden med Børnene drak, sig Dommeren qvæged;
Alle lædskedes sødt og roste den herlige Kilde.
Syrligt var Vandet, styrkende sundt for Menneskers Helbred.
Da med alvorligt Blik vedblev Dorothea sin Tale:
Venner! det vorder vel sidstegang, at jeg Eder Krukken
Rækker til Munden, at jeg med Vand Eder Læberne væder;
Men naar Eder den kiølige Drik husvaler i Fremtid,
Naar i Skyggen med Rolighed I Jer hvile ved Kilden,
Tænker da stundum paa mig, og den venlige Hielp, som jeg bragte,

Hvortil Kiærlighed meer end Slægtskab skyndte
mit Hierte.
Hvad I mig Godt har beviist, jeg glemmer
ikke min Livstid.
Nødig Eder forlader jeg vist; dog den Ene
den Anden
Vorder til Last i det fremmede Land; og
Alle tilsidst dog
Maae vi jo skilles ad, hvis ei tilstædes os
Hiemfart.
Her I Ynglingen see, som har os Gaverne
skiænket;
Tøiet til Barnesvøbet og Levnetsmidlerne
gode.
Han er kommen, og tilbød mig i Huset at
tiene,
I den By hvor han boer, hos de rige, de
gode Forældre.
Og jeg afslaaer det ei; thi Pigen tiener dog
altid
Og det blev kiedeligt mig at sidde med Hænder
i Skiødet.

Gierne følger jeg da saa beskeden forstandig en Yngling;
Og ham ligne Forældrene vist, som det sømmer sig Rige.
Lev da nu vel, min elskte Veninde! Qvæg Eders Hierte
Ved den herlige Glut, som i Sundhed smiler og trives.
Trykker I Barnet i brogede Svøb med Glæde til Brystet,
O da mindes den Yngling med, den Gode, som gav det,
Og som i Fremtid mig, Eders Slægtning, klæder og nærer.
I fortræflige Mand, — hun sig her til Dommeren vendte, —
Tak! fordi paa den møisomme Gang I var mig en Fader!
Og hun knæled derpaa for Barselqvinden, den blide,
Kyssed den grædende Viv, som med Hvisken hende velsigned.

Men, ærværdige Dommer! imens Du taled
til Herman:
Ven! med Rette vist I maae kaldes forstandig
som Huusvært,
Da I med dygtige Menneskers Hielp Huus-
holdningen driver.
Ofte jeg vel i mit Liv har seet, at man
Orer og Heste,
Faarene selv, ret nøie ved Handel og Bytte
betragted; —
Mennesket blot, paa hvis Værd og Kraft det
Hele beroer dog,
Og som skader, fordærver os Alt, ved taabelig
Adfærd,
Tager i Huset som oftest man kun paa Lykken
og Fromme,
Og fortryder for seent en overilet Beslut-
ning.
Men I forstaaer det, lader det til; I har
valgt Jer en Pige,
Heelvel skikket til Eders og til Forældrenes
Medhielp.

Værer da god mod hende! Saa lang Tid Hun Eder tiener,
Savner I Søsteren ei, og Forældrene Datter ei savne.
Mange traadte nu ind af Barselqvindens Bekiendtskab,
Meget Nødvendigt bragte de med; der var sørget for Huusly.
Pigens Beslutning hørte de nu, velsignende Herman,
Med betydende Blik og med forskiellige Tanker.
Thi — saa hviskede vel den Ene den Anden i Øret: —
Dersom af Herren en Brudgom bli'er, da vel hun er faren.
Da greb Herman snelt hendes Haand og sagde: Nu lad os
Vandre! thi Dagen hælder, og langt endnu er til Staden.
Levende snaksom da Dorothea Veninderne savned.

Herman drog hende bort; ret Mange bad
hun at hilse.
Da greb Børneue høit med Skrig, med
forfærdelig Græden,
Hendes Skiørt, de vilde den anden Moder
ei miste.
Men i Qvindernes Flok var der Een, som
bydende raabte:
Stille Børn! til Staden hun gaaer og bringer
Godtgodt Jer,
Deilige Sukkerbrød; som Eders Broder
bestilte,
Dengang Storken med ham fra Sukker-
bageren hidfløi.
Peberkagemænd, de forgyldte, hun bringer i
Aften. —
Da slap hende Børnenes Haand, og med
Nød og med Neppe
Herman rev hende los fra Favn og vinkende
Tørklæd.

Melpomene.

Herman og Dorothea.

Saadan Aftenrøden imod henginge de Tvende;
Solen i Skyerne skiulte sig dybt og trued med Torden;
Ud af sit Slør, snart hist snart her, med glødende Blikke
Straalte den over Marken sin anelsesfulde Belysning.
Maatte det truende Veir — begyndte Svenden, — kun ikke
Styrtende Byger bringe, før Høsten skadelig Pladskregn.

Og de glædte sig begge to ved de bølgende Kornar,
Hvilke næsten, saa store de var, dem naaete til Skuldren.
Men til den ledende Ven sig yttred Pigen: Nu siig mig,
Gode Mand, hvem meest jeg skylder en haabefuld Fremtid,
Huus og Hiem, mens i Storm og Slud Landflygtige vandre, —
Lær fremfor Alt mig nu Forældrene rigtigt at kiende,
Hvilke jeg tiene skal, med Liv og Siæl, som jeg haaber.
Kiender man Herren først, saa bli'er man bedre tilpas ham,
Naar, hvad Vigtigst ham er, man besørger ivrigst og snarest.
Derfor siig mig hvordan jeg Eders Forældre skal vinde.
Hende giensvared derpaa den gode, forstandige Herman:

Fuldkommen Ret Du har deri, fortræflige Pige,
At Du mine Forældres Sind først ønsker at kiende.
Thi jeg hidindtil stræbte forgieves at være min Fader
Ret tilpas, naar af Huset jeg tog mig, som var det mit Eget;
Tidlig og silde paa Marken gik, og dyrked hans Viingaard.
Moder var veltilfreds, hun skiønte vel paa min Gierning;
Skiønne vist vil hun ogsaa paa din, du herlige Pige!
Naar Huusholdningen Du efter Evne hende besørger.
Fader er ikke som hun, han mere seer paa det Ydre.
Gode Pige! før føleslos og kold kun ei hold mig,
Naar om min Fader med dig, skiondt Fremmed, jeg taler fortroligt,

Thi jeg sværger dig til: det er førstegang, at et saadant
Ord over Læben mig kommer, og Sladdren er ikke min Vane;
Men af min inderste Siæl Fortroligheden Du kalder.
Noget Smukt forlanger den gode Fader i Omgang,
Ønsker paa Kiærlighed udvortes Tegn, Ærbødigheds Hylding,
Og det var muligt, han blev tilfreds med den slettere Tiener,
Som ham tilfredstilled med Sligt, paa den Bedres Bekostning.
Glad Dorothea svared herpaa, mens ad mørknende Marksti
Hurtige Skridt hun gik og fordobbled let sine Fodtrin:
Beggeto jeg haaber, med Guds Hielp, nok at behage.
Kiære! din Moders Sind aldeles er som mit Eget;

Til udvendige Glands er jeg vandt fra tidlige Barndom.
Vore Naboer Frankerne holdt, før Giæringen udbrød,
Meget paa Høflighed; hos Adelsmand og hos Borger
Fandtes den, selv hos Bonden; den Ene det lærte den Anden.
Ogsaa paa Tydsklands Rhinbred før maatte Børnene daglig
Kysse paa Haanden om Morgnen og bukke høfligt og neie,
Sige god Dag, god Nat og Farvel, og skikke sig artigt.
Alt hvad jeg lærte fra Barnsbeen af, vil jeg vise den Gamle
Af en oprigtig Hu, saa godt som det i min Magt staaer.
Men nu siig mig hvordan med dig selv jeg rigtigt skal omgaaes,
Du, den eneste Søn og min tilkommende Husbond.

Saa hun taled; og just var til Pæretræet de komne;
Klar Fuldmaanen sendte sin Glands fra Himmelens Bue;
Natten faldt paa, da reent forsvandt Solglimtet i Vesten.
Saadan i store Strækninger laa det yndige Landskab,
Lyse som Dagen endeel, og de andre mørke som Natten.
Og det venlige Spørgsmaal fro, i Skyggen af Stedets
Herlige Træ, han hørte, der var saa dyrebart Herman;
Der, hvor endnu han idag havde stille begrædt sin Forsvundne.
Og imedens de satte sig lidt, før atter at hvile,
Svared den elskende Svend, han greb Ungmøen ved Haanden:
Lad dit Hierte sige dig det, dets Stemme Du følge!

Men han voved et Ord ei meer, saameget end Stunden
Gunstig ham var, han frygted et Nei at høre til Giensvar.
Ak! og han rørte ved Fingerens Ring, et drøveligt Varsel.
Saaledes sadde de stille da der og taug for hinanden.
Men Dorothea Tausheden brød og sagde: Hvor deiligt
Er dog det Maaneskin! det ligner Dagen i Klarhed.
Hist i Staden jeg tydeligt seer dens Huse, dens Gaarde;
Fiernt i Øvisten paa Vinduet grant jeg Ruderne tæller.
Hvad Du seer, giensvared hertil med Rolighed Herman,
Det er vort eget Huus, hvorhen nu strax jeg dig bringer.
Og det Vindue, Du nævned, det er mit Tagkammervindue,

Muligt vorder det dit; thi der skal flyttes i Huset.
Denne frugtbare Mark er vor; der skal høstes imørgen;
Her i Skyggen hvile vi da, for at holde vort Maaltid.
Men nu skynde vi vil os til Haugen, giennem vor Viingaard;
Thi jeg mærker et Tordenveir, som hastigt sig nærmer
Lynende; snart Fuldmaanens Glands vil af Skyerne dækkes. —
Begge stode nu op og skyndte sig flux giennem Marken,
Giennem det mægtige Korn, henrykt af natlige Klarhed.
Til Viingaarden komne de var og treen i det Mørke.
Saaledes leded han hende da ned; Steentrapperne gik de,
Lagt af naturlige Fliser; igiennem den hvælvede Løvgang

Langsomt treen hun, og lagde sin Haand paa
Ynglingens Skulder.
Og med sit Giøglelys giennem Løvet tittede
Maanen,
Før den, af Tordenskyerne dækt, lod Parret i
Mørke.
Pigen støtted sig til ham, den Stærke
holdt hende varsomt;
Men da Trappen ukiendt hende var, og
Stenene løse,
Traadte hun feil, det knak i Foden og
nær var hun falden.
Da udstrakte behændigt sin Arm den for-
sigtige Herman,
Holdt den Elskede fast, hun sagte sank i hans
Favn ham;
Bryst var trykket mod Bryst og Kinden mod
Kind. Saa stod han
Stivt som et Marmorbilled af faste Villie
betvungen,
Trykked ei fastere til, men holdt igien mod
den Tunge.

Saadan han følte den herlige Vægt og Varmen fra Hiertet,
Aandedragets balsamiske Duft, som fugted hans Læber;
Og med Manddomsfølelse bar han sin stærke Heltinde.
Men hun agted ei Smerten og raabte med spøgende Latter:
Det betyder Fortræd, som Overtroen vil mene,
Naar, fra Husets Tærskel ei langt, det knager i Foden.
Heller et bedre Tegn, min Tro, jeg havde mig ønsket.
Lad mig først tøve lidt; at ei Forældrene vrage
Skulle den Pige som halter, og dig slet Fæstemand kalde!

Urania.

Udsigterne.

Muser! I som uskyldig Elskov gierne befordre,
Som hugprudeste Svend, vor Herman, hidindtil fulgte,
Og til hans Hierte Møen har trykt, før endnu han har beilet;
Hielper fremdeles den kiærlige Pagt med Fryd at besegle!
Skyerne brat forjager, at ikke Lykken de true;
Men, frem for alting, siger os strax hvad i Huset der skeete!

Utaalmodig trediegang den bekymrede Moder
Treen i Stuen til Mændene; nys hun hurtig forlod den,
Bange for truende Tordenveir, for Maanens Formørkning,
For den dvælende Søn og for Nattens mulige Fare.
Strængt hun Vennerne dadled, som uden at tale med Pigen,
Uden at beile for Ynglingen først, flux havde forladt ham.
Giør ei det Onde værre! forstemt lød Faderens Giensvar;
Thi Du seer os urolige selv for hvad Udfaldet vorder.
Men heel rolig i Sind begyndte den siddende Nabo:
Altid i slig tvivlraadig Stund jeg priser taknemlig
Endnu min salig Fa'er i sin Grav, fordi han som Dreng mig

Luged ud Utaalmodigheds Rod; ei en Trevl
blev tilbage.
I at bie vist hamler jeg op med den viseste
Mester.
Siig os — blev Præsten ved — hvad Kunst-
værk ved den Gamle?
Det fortæller jeg gierne, sig Hver det kan
drage til Nytte, —
Svared Naboen flink. Som Dreng ubændig
en Søndag
Stod jeg og vented den Vogn, som bestilt
os skulde til Skoven
Kiøre, Familiens aarlige Fest, til Kilden i
Skoven.
Vognen ei kom. Jeg løb som en Vindspiller
frem og tilbage,
Op og ned ad Trappen, udkiged af Vindver
og Døre;
Og det jukked i Fingrene mig, jeg kradsed
paa Bordet,
Tramped og stamped omkring, og var nær
ved Græden og Skraalen.

Alt dette saae den fornuftige Mand; men da jeg for galt det
Giorde tilsidst, da ved Armen han greb mig rolig, og drog mig
Hen til Vinduet, hvor han taled Ordene gyldne:
Seer Du Snedkeren hist? Idag har han lukket sit Værksted;
Men imorgen igien der røre sig Høvler og Sauge.
Saadan de flittige Timer gaae fra Morgen til Aften.
Men der kommer, mit Barn! engang en Morgen i Fremtid,
Da med alle Svendene travlt faaer saadan en Mester,
Dig Liigkisten at tømre, saa snart og behændigt som muligt.
Huset af fire Fiæle de skynde sig hid dig at bringe,
Hvori taalmodige Folk med utaalmodige giemmes,

Og som et tykt betyngende Tag er bestemt
til at bære. —
Alting saae jeg i Aanden forud, som virkelig
skeet alt:
Bræderne sammenlimede tæt og malet med
Kønrøg.
Stille taalmodig jeg satte mig hen og vented
paa Kudsken.
Løbe de Andre nu vildt omkring i urolig For-
ventning,
Uden Fornuft og Forstand, maa jeg altid
tænke paa Kisten.
Venligt svared ham Præsten: Ei Dødens
rørende Billed
Staaer som den Vises Skræk, for den Fromme
som Ende paa Legen.
Hin den vinker til Livet tilbage, lærer ham
handle;
Denne den styrker til saligt Held, som Haa-
bet i Modgang.
Døden for Begge vorder til Liv. Eders
Fader med Uret

Viste den utaalmodige Dreng i Døden kun Døden.
Ynglingen altid lære man burde Værdien af moden
Alderdom; og Gubben sig bør ved Ynglingens Raskhed.
Glæde; saa virke de begge foreent til Livets Fuldendthed.
See da Døren gik op og viste de herlige Tvende.
Vennerne høit forbaustes, de gode Forældre forbaustes
Over den vorne Brud, som i Skikkelse Brudgommen ligned.
Døren syntes næsten for lav for de Store derude,
Som indkommende Tærskelen nu tilsammen betraadte.
Herman hende med flygtigt Ord Forældrene viste.
Her er, sagde han, Pigen som I har ønsket i Huset,

Kiære Fader! modtag hende vel, hun fortiener det. Kiære
Moder! spørg hende kun om hvad Huusholdningen angaaer,
Og Du skal see, hun fortiener at staae dig nær og fortrolig.
Hurtig derpaa den ædle Præst han drog til en Side,
Sagde: Velærværdige Mand! nu hielp af min Nød mig
Hurtigt, og Sløifen løs, som jeg har knyttet i Knude.
Ikke jeg har til Pigen friet, hun kommer som Brud ei;
Men som Tienestepige jeg hende tinged; jeg frygter
At hun fortørnet flyer, saasnart der tales om Bryllup.
Men afgiøres det maa paa Stand, hun skal ikke bedrages
Meer; jeg holder ei længer det ud, i Angest at svæve.

Skynd Jer! og viis os Prøver igien paa
sædvanlige Viisdom.
Og den Geistlige vendte sig hen til Selskabet
atter;
Men desværre! bedrøvet var alt ved Fade-
rens Tale
Pigen vorden; han havde paa sin sædvanlige
Maade
Spøgende sagt og talt oprigtigt i venlige
Mening:
Det, Barnlille! mig glæder og med For-
nøielse seer jeg,
At min Søn som hans Fader har Smag.
Jeg steds i min Ungdom
Op til Dands den Smukkeste bød, og den
Smukkeste bragte
Jeg som Brud i mit Huus. Det er Her-
mans Moder, jeg mener.
Thi af Bruden, som Manden har valgt,
erkiender man snarest,
Hvad der er ved ham, om vel han sit Værd
har følt, som han burde.

Men Du behøved vist heller ei lang Tid just
til Betænkning;
Thi at følges med Ham, det mener jeg,
vover man hurtigt.
Herman hørte kun flygtigt herpaa; hans
Legeme skiælved,
Og i Kredsen tause man blev og pludselig
stille.
Men den hugprude Mø af slig en spottende
Tale —
Som hun troede det, — dybt fornærmet,
til inderste Hierte,
Stod saa rød som et Blod, fra Kinden lige
til Nakken;
Dog hun tvang sig og vandt igien sin rolige
Fatning,
Talde til Gubben, men skiulte dog ei Be-
drøvelsen ganske:
Sandelig, slig en Hilsen har ikke Sønnen
mig lovet,
Da han mig skildred sin Fader, den gode,
fortræslige Borger;

Og jeg veed det ret godt, jeg staaer for den dannede Mand, som
Vel at skikke sig veed og Alle med Høflighed møder.
Men Medlidenhed, lader det til, I har ei med Armod,
Som Eders Tærskel betræder og Eder sin Tieneste byder;
Ellers vist ei med saa haanende Spot mig vistes den Afstand
Og den Kløft, som skiller min Skiæbne fra Eders og Sønnens.
Vistnok treen med en tarvelig Bylt jeg fattig i Huset,
Hvilket, forsynet med Alt, giør sine Beboere glade;
Men jeg veed det jo nok! jeg erkiender de gieldende Forhold.
Er det da ædelt og smukt med slig en Spot mig at saare?
Knap over Tærskelen traadt endnu, bortjages jeg atter!

Bange sig Herman skyndte paastand til den venlige Præst hen,
At han sig skulde blande deri, Feiltagelsen klare.
Snelt hentraaede den sindrige Mand, betragtende Pigen,
Som nu fornærmet taug, med Harm og Taarer i Øiet.
Da betænksom han fandt for godt, ei denne Forvirring
Strax at hæve, men Pigens Sind og Hiertelag prøve.
Og han vendte til hende sig flux med fristende Tale:
Sikkert, o Pige! fra Naboers Land Du dig overiled
Da Du bestemte dig til at tiene blandt Fremmede; tænkte
Ret ei paa, hvad betyde det vil: at behage sin Husbond.
Fæstepengene strax bestemme din aarlige Tilstand,

Og et eneste Ja forpligter dig meget at
døie.
Ikke besværlige Vei at gaae, er værst for en
Tiener;
Ikke den sure Sved, den dagligtrættende
Møie,
Hvilket den Fri maa taale, saavel som den
tingede Tærne;
Men sin Husbonds Luner og Uret blid at
fordrage,
Og, om han ogsaa modsiger sig selv, dog
lystre hans Villie;
Taale Vreden af Konen i Huset, naar let
hun fortørnes;
Uopdragede Børns Uartigheder og Kaad-
hed; —
Det er langt tungere vist, og dog en Pligt
at opfylde
Ufortøvet og rask; og selv ei vranten at
dvæle.
Men Du synes dertil mig ei skikket; da
Faderens Spøg blot

Alt dig saared saa dybt; skiøndt intet er
mere sædvanligt,
End at en Pige man driller lidt med, at
hun lider en Ungkarl.
Saa var hans Ord. Dorothea fornam
han talede Sandhed,
Og hun tvang sig ei meer, stærkt Pigens
Følelser vaktes,
Af det svulmende Bryst dybt Suk frem-
trængte sig voldsomt,
Og hun svarede Præsten igien med strøm-
mende Taarer:
O hvor Lidet dog veed den forstandige
Mand, der vor Kummer
Troer at mildne, hvor svagt koldsindige
Tale vort Hierte
Byrden lætter, som tung os en grusom
Skiæbne paalagt har!
I er lykkelig, fro, — hvor kunde da Spøg
Eder krænke?
Men den Saarede ømmes med Qval ved
mindste Berøring.

Nei! det hielper mig ei; — om end Forstillelsen lyktes,
Vilde dog vise sig senere snart, hvad langt mere mig smerted,
Og som styrted mig dybt i en taus, fortærende Jammer.
Lader mig atter gaae! Jeg tør i Huset ei dvæle,
Jeg maa bort; opsøger igien de stakkels Veninder,
Som jeg bedrøvet forlod, for mig selv at skaffe det Bedre.
Det er min faste Beslutning, og derfor vil jeg tilstaae Jer,
Hvad vist ellers min Livstid dybt i Hiertet sig skiulte.
Visselig, Faderens Spot har haardt mig krænket; ei derfor,
At jeg som Tærne for stolt og for ømfindtlig mig føler;
Men fordi en Tilbøielighed i mit Hierte sig rørte,

Til den Yngling, jeg skued idag, min ædle Befrier.
Alt fra da førstegang han paa Veien forlod mig, forblev han
Steds i Tankerne mig; jeg tænkte, hvor lykkelig Bruden
Maatte vorde, som alt maaskee var valgt af hans Hierte.
Da jeg atter ved Brønden ham fandt, da glædte hans Giensyn
Mig, som om en Engel fra Himmelen sig aabenbared,
Og jeg fulgte ham strax, skiøndt kun han mig fæsted som Tærne.
Ak! men mit Hierte sig smigred dermed, (jeg vil det bekiende)
Hid paa Veien, at snart maaskee jeg ham kunde fortiene,
Hvis for Huset jeg blev en tro, paalidelig Støtte.
Ha! men nu først indseer jeg Faren, hvori jeg mig styrted,

Ved at leve hver Dag saa nær den hemmeligt Elskte.
Nu først føler min Afstand jeg, — mellem fattige Pige,
Selv om hun den dygtigste var, og en Yngling med Rigdom.
Alt dette har jeg nu sagt, at man ei miskiender mit Hierte,
Af Tilfældet kun krænket, hvorved min Besindighed vaktes.
Thi det maatte jeg vente, hvis taus her Ønsket jeg skiuled,
At med det første sin Brud i Huset han bragte. Hvordan vel
Skulde jeg udholde skiulende da slig hemmelig Kummer?
Heldigt varet jeg er, og heldigt Hemmeligheden
Slider fra Barmen sig løs, mens endnu vel Saaret kan læges.
Men det er fast bestemt, fra nu af Intet mig holder

Længer i Huset her; her leved jeg ængstlig
beskæmmet.
Frit har jeg min Tilbøielighed nu bekiendt
og min Daarskab;
Ikke skal Natten, som trindt er bedækt af
synkende Mulmsky,
Ikke den skraldende Torden (jeg hører den
alt) mig forhindre.
Ei Pladskregnen det skal, som skyller og øser
derude.
Heller ikke den brusende Storm. — Den
taalte jeg tit nok
Paa vor sorgfulde Flugt, forfulgt af en tøile-
løs Fiende.
Snart jeg iler nu atter afsted, som jeg længe
var vant til,
Drevet af Tidens Strøm, som fra hver
Glæde mig skiller.
Lever vel! Jeg tøver ei meer. Nu Loddet
er kastet.
Saadan talende rask hun vendte sig atter
mod Døren,

End under Armen hun holdt den lille Bylt,
som hun bragte;
Men med Armene begge den kiærlige Moder
omfavned
Pigen, og raabte derpaa forbaust og høilig
forundret:
Siig, hvad betyder dog dette? Hvad vil de
Taarer vel sige?
Nei, jeg slipper dig ei, Du forlovet er med
min Herman. —
Men ei saadan var Faderen stemt, med For-
trydelse saae han
Paa den grædende Mø, mens misfornøiet
han svared:
Altsaa det faaer jeg til Løn for min Efter-
givenhed? Hvad jeg
Hader af Alting meest, mig ud paa Natten
skal hænde;
Thi mig intet er meer imod, end Qvindernes
Taarer,
Lidenskabeligt Skrig, som hidsig forvirret
begynder,

Hvor en Smule Fornuft i Orden Alt kunde bringe.
Ikke jeg gider meer være Vidne til saadan en daarlig
Adfærd. Taler tilrette Jer selv! jeg gaaer i min Seng nu.
Og han vendte sig snelt, sig til Sovekammeret skyndte
Hen til sin Ægteseng, hvor han tidligt pleied at hvile.
Men ham Sønnen tilbageholdt med kiærlige Bønner:
Fader, bortiil dog ei! fortørnes ikke paa Pigen!
Jeg og ingen Anden er Skyld i al den Forvirring,
Som, uventet, vor Ven har formeert, da han sig forstilte.
Tal, ærværdige Herre! til Eder Sagen betroer jeg;
Væk ei Misforstaaelsen meer, forklar dem det Hele!

Ikke saa dyb min Ærefrygt for Eder i Fremtid
Blev, hvis I handled letsindigt her, og ei som den Vise.
Smilende taled den værdige Præst og svared ung Herman:
Hvilken Klogskab havde vel her Tilstaaelsen lokket
Af den uskyldige Siæl? hendes Indre saasnart aabenbaret?
Vorder ei hendes Bedrøvelse, Ven, din høieste Glæde?
Tael oprigtig kun selv! Hvi bruger Du fremmede Medhielp?
Da treen Herman oprigtig frem med kiærlige Tale:
Lad ei Taaren fortryde dig meer, og den flygtige Kummer!
Thi jeg haaber, vor fælleds Held og Fryd den os bragte.
Ikke den herlige Jomfru kom jeg, henne ved Brønden,

Mig at fæste som Tærne; din Kiærlighed
vilde jeg vinde.
Ak, men mit undseelige Blik ei kunde dit Hiertes
Ønsker opdage; thi Venlighed blot mig smilte dit Øie,
Da Du i Brøndens rolige Speil gienhilste mig roligt.
Men at bringe dig hiem var en Halvpart alt af min Lykke.
Nu Du mig skiænkte den heel; o Gud velsigne dig derfor!
Dybt bevæget paa Ynglingen saae den rødmende Jomfru,
Vægred sig ei ved Kys og Omfavnelse, Glædernes Indsegl,
Naar de den stærkt attraate Forsikring vorde for Eskovs
Fremtids Held i Livet, der lover evigt at vorde.
For de Andre snart havde Præsten alting forklaret.

Men Dorothea kom og greb med hiertelig Ynde
Faderens Haand, som tilbage han trak; hun den kyssed ærbødigt
Sigende: Sikkert I vil den Overraskte tilgive
Smertens Graad, som sig snelt forvandled til Glædernes Taarer.
Undskyld hine Følelser mig, og denne tillige!
Og lad mig inderligt glæde mig nu i min nyfødte Lykke.
Ja! den første Fortred, jeg har giort Jer i denne Forvirring,
Være den sidste! Tienesten tro, som Tærnen har lovet,
Den skal Eder hver Dag en kiærlig Datter bevise.
Nu — han skiulte sin Graad — hende Faderen hurtig omfavned;
Dybt rørt Moderen kom og kyssed, og Hænderne tryktes

Varmt af Hænder og henrykt taug den græ-
dende Qvinde.
Hurtig den gode forstandige Præst nu
Faderens Haand greb,
Drog ham af Fingren Forlovelsens Ring
(hvad ikke saa let var,
Thi af det runde, fyldige Led den holdtes
tilbage);
Moderens Ring han tog, og Børnene saadan
troloved;
Sagde: For andengang skal disse gyldene
Ringe
Knytte Baandet. Det ny være helligt og
stærkt som det gamle.
Dybt af Kiærlighed rørt er Ungersvenden til
Pigen;
Pigen tilstaaer, at Ynglingen hun udkaarer
for Alle;
Derfor trolover jeg Eder, og signer den
kommende Fremtid,
Med Forældrenes Villie. Vor Ven Jer signer
som Vidne.

Bukkende dybt lykønskte dem tit den venlige Nabo.
Men da den ærværdige Præst nu Moderens Guldring
Vilde stikke paa Jomfruens Haand, opdaged forundret
Præsten den anden Ring, som ved Brønden ængsted ung Herman;
Til Dorothea derpaa han venligt spøgende sagde:
Du trolover dig andengang? Hvis kun ikke den første
Brudgom os Indsigelse giør, naar Du træder for Altret!
Men Hun svared dertil: O skiænker kiærlig Erindring
Endnu et Sieblik! Thi det den Gode fortiener,
Som mig den ved sin Bortgang gav og ei vendte tilbage.
Alt han aned forud, da Kiærligheden til Frihed,

Lysten til i det ny forandrede Væsen at
gribe,
Hen ham drev til Paris, hvor snart han
Fængsel og Død fandt.
Lev Du lykkelig, sagde han mig; jeg gaaer!
Thi paa Jorden
Alt bevæger sig, Alt vil skilles ad, som det
lader.
Snart den fasteste Stats Grundvold vil rokkes
og løses,
Og Besiddelsen skiller sig fra sin gamle Be=
sidder;
Ven sig skiller fra Ven, fra Kiærlighed
Kiærlighed skilles.
Jeg forlader dig nu; — hvo veed, om i
Verden engang vi
Atter mødes, — maaskee Samtalen her var
den sidste. —
Sandt man siger, at Mennesket blot er en
Fremmed paa Jorden.
Meer end nogentid før er han vistnok vorden
en Fremmed.

Os ei meer tilhører vor Jordbund; Skatten forsvinder;
Guld og Sølv omsmeltes af gammelærværdige Former;
Alting giærer, som skulde den dannede Verden i Chaos
Baglænds styrtes i Mulm, for atter at hæve sig nyfødt.
Mig tilhører dit Hierte; hvis atter engang jeg dig træffer
Over Verdens Ruiner, da staae vi som gienfødte Væsner,
Skiønt omdannede, frie, uafhængige siden af Skiæbnen.
Thi hvad kuer vel Den, som slig en Tid har oplevet?
Men hvis ikke saa være det skal, at lykkeligt redded'
Vi fra Farerne slippe, for atter Glæden at nyde —
O da behold mit svævende Billed dog i din Erindring!

At Du med lignende Mod kan Lykken og
Ulykken møde.
Vinker et andet Hiem dig nyt, en anden
Forening,
Tag da med takfuldt Sind den Trøst som
Skiæbnen dig under.
Elsk den Elskende tro, og taknemlig vær mod
den Gode.
Men dog ei heller din ilende Fod Du standse
for sikker;
Dobbelt smerteligt Tabet er Den, som aldrig
det venter.
Livet være dig kiært, men ei af høiere
Værd dog,
End et andet timeligt Gods; thi sikkert er
Intet. —
Saa han taled, og aldrig meer giensaae jeg
den Ædle.
Alt jeg misted, og tænkte vel tusindgange
paa Varslet,
Og selv nu jeg glemmer det ei, skiøndt
Kiærligheds Held mig

Smiler igien, og det herligste Haab mig
aabner min Fremtid.
O tilgiv, min elskede Ven! at selv i din
Favn jeg
Skiælver endnu. Saa synes for endeligt
landende Skipper
Selv paa fasteste Grund, hvor han ankred,
Havet at gynge.
Saadan hun taled, og stak ved hinanden
Ringene begge.
Men Brudgommen med ædel og mandig
Følelse sagde:
Destofastere knyttes i denne Tidens For-
virring,
Dorothea! vort Baand. Udholdende ville vi
færdes,
Fast os holde, med dygtig Kraft vor Eien-
dom sikkre.
Thi den Feige, som svag selv vakler i vaklende
Tider,
Giør kun værre det Onde, forøger daglig
det mere.

Men Hvo stærk er sin Villies Drot, sig danner en Verden.
Ikke det sømmer sig Tydskeren nu, det rædsomme Virvar
At forøge; som Siv ustadigt at svæie for Vinden.
Vort er dette! Det sige vi vil, og det vil vi forsvare:
Steds endnu man priser det Folk, som kæmper samdrægtigt
For sin Gud, for sin Ret, for Qvinder, Børn og Forældre,
Og som broderligt falder forenet i Striden mod Fienden.
Du er min! Nu er Mit langt mere Mit end det før var.
Ikke med Kummer jeg bierge det vil, ei kummerligt nyde;
Men med Kræfter og Mod. Og truer os dennegang Fienden,
Eller i Fremtid, — ræk mig da selv det mægtige Slagsværd!

Veed jeg blot Huset besørget af dig, Forældrene bierget; —
Ha, da stevner med mandigt Bryst jeg Fienden imøde.
Og hvis Hvermand tænker som jeg, da reiser sig Magten
Snart mod Magt, og lykkelig Fred vil Seieren signe!